

Slovenija

"Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih staršev. Skrbno smo ga dolžni ohraniti,

olepšati in svojim mlajšim zapustiti. Človeški jezik je talent, ki nam ga je izročil Gospod nebes in zemlje, da bi z njim kupčevali in napravili veliko dobička..."

1800 –
1862.

ANTON
MARTIN
SLOMŠEK

THOUGHTS
LETO - YEAR 39

DECEMBER

1990

misli

Naslovna slika: Slovenskega božiča ne more biti brez jaslic, ne v cerkvi in ne po vernih družinah . . .

+ + +

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

LETNIK se poslavlja: z dvojno številko – jan.- feb. – novega letnika bomo po počitnicah pričeli že štirideseti letnik naših MISLI. Štiri desetletja je za izseljenski list kar lepa doba. Od nas vseh pa zavisi, kako dolgo bo še šlo. Zato naj bo zvestoba listu naša častna obljuba, pa tudi širjenje lista med nove bralce. Naj bi za jubilej naslednjega leta vsak skušal dobiti kakega novega naročnika, pa bo napravil listu veliko uslugo.

Letos sem srečal že precej preseñčenj. Eno teh je bilo pismo Izseljenske matice s prošnjo, naj bi v naših MISLIH, v praznični ali po praznični številki, objavil čestitko SIM-a. V MISLIH in za BOŽIČ. Čudeži se še gore.

Sem že omenil, da proti imenu (SIM) nimam nič, dokler je uradovane nepristransko in enakovredno za vse. Matica potrebuje temeljito preno, spremembo pravil in vodstva. Ko bo to steklo, bo šele mogoče zares iskreno sodelovati.

Na drugih straneh ni več prostora, naslednja številka pa prekasna zavščila. Zato za prvič kar tu:

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO TER USPEŠNO NOVO LETO 1991 ŽELI VSEM SLOVENCEM PO SVETU, NJIHOVIM POTOMCEM IN PRIJATELJEM SLOVENIJE – SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA.

Drugi božič pa rade volje na častnem mestu – če se bo v tem letu izkazalo, da je delovanje SIM-a zares nepristransko in iskreno.

– Urednik in upravnik

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je došel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjizice z audio - kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škrlić – Cena 12.– dolarjev.

OBRIŠI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolarica, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dolarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNİK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.– dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. – Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.– dol.), topli spomini na brata: **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.– dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Bükviča na 708 straneh je izšel v Argentini – Cena broširani knjigi je 15.– dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini – Cena 13.– dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. – Cena 10.– dolarjev.

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. – Ustanovljen (Established) leta 1952. – Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. – Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. – Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel. (03)853 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 – Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.–, izven Avstralije (Overseas) \$ 16.–; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej. – Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. – Rokopisov ne vračamo. – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. – Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 – Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

božje
misli
in
človeške

Leto
39
Št.
12

DECEMBER 1990

VSEBINA:

- Žar božične noči
— D. Čotar — stran 289
- Nekaj božičnih misli — stran 290
- O angelu, ki ni hotel peti — črtica
— W. Reiser — stran 291
- Pogovor z ministrom dr. Dularjem
— Stanka Gregorič — stran 293
- Spomini na božič — odlomek
— Anton Dermota — stran 295
- Ljubljana se oglaša — Pismo
Spomenke Hribar — stran 297
- Središče sv. Rafaela, Sydney
— P. Valerijan — stran 298
- Izpod Triglava — stran 300
- Slomšek nam govori . . .
za božič, novo leto — stran 302
- KOLENDAR 1991 (Iztrgaj!)
— strani 303 — 306
- Središče svetih Cirila in Metoda
v Melbourneu
— P. Bazilij — stran 308
- Premakljivi svečnik — roman
— Lojze Kozar — stran stran 310
- Naše nabirke — stran 310
- Oris obiska ministra dr. Dularja
v Avstraliji — stran 311
- Središče svete Družine, Adelaide
— P. Janez — stran 314
- Božična noč — pesem
— M. Elizabeta — stran 314
- Z vseh vetrov — stran 315
- Kotiček naših mladih
— stran 316
- Križem avstralske Slovenije
— stran 317
- Resnica je kislja kot cviček — pa
se le nasmejemo . . . — stran 320

ŽAR
BOŽIČNE
NOČI

PRAZNIK VESELJA

TISTO noč je angel oznanil začudenim pastirjem veliko radost. Vesela novica, ki jo je Izrael pričakoval v veri in vztrajnosti skozi stoletja, je zdaj zazvenela vsemu svetu; deležni so je vsi, ki jo radi sprejmejo.

Takoj po prvih letih krščanstva je novo oznanilo dosegljo srca številnih narodov in tisti, ki so ga sprejeli, so znali prepevajoč stopiti tudi pred mučeniško smrt. To je bilo veselje, ki ga svet še ni poznal: veselje ubogih, preganjanih, miroljubnih, žejnih pravice, vseh tistih, ki jih je Kristus na gori imenoval blažene. V človeških srcih je vzklikla zavest, da bo nekoč po Kristusovi obljubi zadnji postal prvi.

Božič nam je prinesel veselje, ki oplaja svet že dve tisočletji in ga bo do konca. Danes, ko hodimo v objem navidezne sreče po vrtoglavi poti hitre proizvodnje in potrošnje; ko v nasičenosti pozabljamo na svojega bližnjega in pravzaprav na smisel življenja; ko tudi skrivnost božične noči izrabljamo le za svoje mastne kupčije: v tem svetu ostaja božično veselje kakor kvas, ki ga gospodinja zamesi v testo.

PRAZNIK PREPROSTOSTI IN PONIŽNOSTI

VEČJO preprostost kot si jo je izbral božji Sin ob rojstvu, bi si človek težko zamislil. Kraljeva palača mu je bila hlev, za tron je imel jasli, namesto dišav duh po gnoju in za baldahin so mu visele pajčevine. . .

Tisti, ki so ga prvi prišli pozdravit, so bili palestinski pastirji, zadnji na družbeni lestvici. Bili so umazani in robati; kdor je imel z njimi opravka, je moral delati račune tudi z njihovo gorjačo. Farizeji so jih zaničevali in jih vse po vrsti smatrali za razbojnike.

S takimi dvorjaniki se je novi Kralj predstavil javnosti in takoj jasno pokazal, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta. Ponižnost, s katero je Kristus nastopil, ga je potem spremljala vse življenje in dosegla višek, ko je na križu dotrpel in se popolnoma daroval za nas.

Znamenje preprostosti, v katerem se je dopolnila božična noč, naj varuje kristjana pred bleskom zmagoslavja, pred napočnim prepričanjem, da vera lahko pri priči reši in odgovori

Da bi Vas vse dosegel
božični pozdrav
betlehemskih angelov:
MIR LJUDEM NA ZEMLJI!
– to Vam želijo
za te božične praznike
in novo leto 1991
prav iz srca

Vaši dušni pastirji,
slovenske sestre
in posinovljeni
misionarji.

Isto voščilo velja tudi
vsem naročnikom, bralcem
in sotrudnikom MISLI –
vsem se iskreno
zahvaljujeta
uredništvo in uprava.

na vsako našo težavo; naj obvaruje vsakega od nas in se posebno Cerkev pred skušnjavo oblasti in gospostva.

Nad temi težnjami naj prevlada želja, da bi se nesebično darovali svojemu bližnjemu in razumeli tudi njegovo drugačno prepričanje ali drugačno vero: važno je namreč samo, da v razmerju z Bogom dosežemo čim večjo globino.

PRAZNIK SVOBODE IN MIRU

LUČ je zasvetila v božični noči in nakazala smer življenja. Koliko nepotrebne gorja bi odpadlo, če bi vsak človek hodil za ciljem, ki mu je bil razodet. V resnici postajamo vedno bolj zakrknjeni sužnji tehničnega napredka in uspehov znanosti: napredek in uspeh sta postala vera velikih mas, ki se ne zavedajo, da jih večkrat prav ti dve sili, spretno usmerjeni od sebičnežev, ponižujejo na raven robota, ki proizvaja in troši, ne da bi mislil.

Kristus prinaša enako svobodo vsakemu človeku in s svobodo mu daje tudi trajajočo kritično zavest do vsakega nazora. Kristjanu daje ta zavest poseben čar, z njo je prisoten poudar, je kvas politike, kulture, mode, preobraža svet, njegov pogled pa je uprt v večnost. Kar ga razlikuje je samo notranje, je duh, ne materija. Vera prinaša mir v njegovo srce in v srca tistih, ki ga osrečujejo: z vero kljubuje nasilju in ostaja to, kar hoče biti.

Za nas v zdomstvu pomeni to tudi ostati Slovenci do konca: dokler bo vsakega od nas, po besedah pisatelja Rebule, sprejela nova Domovina – "tja do novega Triglava, vrženega v nove nesmrtnne previse".

Sprejmimo božič s pristnim srcem, polnim veselja, preprostosti in miru. Vse, kar je zunanega, naj nam bo najmanj važno. Dokler bomo okoli sebe izzivali spore, netili sovraštvo in nestrpnost, nam bo božična noč kakor najhujša tema in Gospod nam bo ponavljal po Izaiju: "Vaše mlaje in vaše praznike sovraži moja duša; v breme so mi postali, naveličal sem se jih prenašati." Naša sveta noč pa naj bo svetla in polna milosti, kakršna je bila v letih naše mladosti. Nam bo uspelo? Bog daj!

D. ČOTAR

JEZUS, ti si vse več kot pa le skromna figura pri jaslicah, ki med drugimi krasi hlevček ter za nekaj prazničnih dni priteguje nase našo pozornost. Tvoje kraljestvo traja vse dlje kakor božično drevo, ki s svojimi lučkami nekaj dni razsvetljuje naše stanovanje, potem pa ga podremo in pozabimo nanj. Tvoje Veselo oznanilo zveni dlje kakor sleherna božična pesem, ki jo poslušamo in nas gane, končno pa le za vse leto utihne. Ti si večni, tvoje kraljestvo je večno – in vendar si se ponižal za nas ter postal nebogljen otrok, ki si sam ne more pomagati. Naj te zdaj kot otroka priznamo za svojega Gospodarja, pa nam enkrat ne bo težko sprejeti istega Jezusa kot sodnika živih in mrtvih.

O angelu, ki ni hotel peti

MNOŽICA angelskih zborov nad betlehenskimi poljanami je prepevala: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji. . ." Eden angelčkov pa je nenadoma nehal peti. V veličastnem zboru je sicer pomenil le skromen glasek, pa kljub temu so njegov molk hitro opazili. Angeli prepevajo v sklenjenih vrstah, zato je mogoče takoj odkriti vsako "luknjo".

Pevci ob molčečem angelu so se zdrznili in tudi sami obmolknili. Molk je postal nalezljiv. Kmalu bi se začel mogočni zbor majati, ko bi nekateri nadangeli, ki jih ni bilo mogoče zmotiti, s povečano glasnostjo ne preprečili poloma.

Eden izmed njih je hotel odkriti vzrok nevarnega molčanja. Z ukazovalnim namigom glave je napravil red okoli sebe. Angeli so spet poprijeli. Le tisti angelček je trmoglavil in ostal še naprej tiho.

"Zakaj nočeš peti?" ga je strogo vprašal nadangel.

Mali je odgovoril: "Saj bi rad pel. Svojo vlogo sem odpel do besed Slava Bogu na višavah. Ko pa naj bi začel peti Mir ljudem na zemlji, nisem mogel naprej. Pogledal sem na zemljo in videl trume rimskih vojakov v tej deželi in v vseh drugih pokrajinah. Povsod nenehno razširjajo vojno in strahovanje, ubijajo mlade in stare in temu pravijo zelo Rimski mir. Kjer nisem opazil vojakov, sem pa videl, kako se ljudje med seboj prepirajo, tepejo, zmerjajo in ponižujejo drugače misleče. Celo ta dva zakonca z novorojenim otrokom sta morala zaradi vojaškega davka priti od daleč v Betlehem. In kdo ve, kaj bodo ljudje storili s tem Detetom. . ."

"Kako moreš to vedeti?" ga je prekinil nadangel.

"Ne vem in ne morem napovedovati prihodnosti," je odvrnil mali krilatec. "Toda kar vidim, mi zadostuje. Ni res, da na zemlji vlada mir med ljudmi, zato nočem peti zoper svoje prepričanje!" Angelček je pokazal trmoglav obraz, nekateri bližnji sosedje pa so mu zaploskali.

"Molčite – rajši pojte!" jim je zaklical nadangel in malega upornika potegnil v stran. Tole mu je govoril: "Ti hočeš vedeti, kaj je mir? Dopusčaš, da nemiroljubna misel prevzema tvoje srce in še druge okužuješ s svojim nemirni! Rušiš sozvočje naše hvalnice Bogu in razbijaš edinstvo nebeškega sveta, ker te vznemirja nemir na človeškem svetu. Sam ne razumeš, kaj se je to noč zgodilo v Betlehemu, pa bi razumel stisko vsega sveta?"

Angelček se je branil: "Ne trdim, da vse razumem. Toda čutim razloček med tem, kar pojemo in med tem, kar se dogaja na zemlji. Tega razkoraka ne more zdržati noben angel."

Nadangel ga je pogledal in dolgo ni odgovoril. Podoba je bila, kakor da je odsoten. Zdelo se je, kakor da je utihnil na višji namig. Potem je dvignil glavo in spregovoril: "Dobro. Ti trpiš zaradi razklanosti med nebot in zemljo, med višino in nižino. Dobro si zapomni, da je bil prav to noč narejen most čez to brezno. Novorojeno Dete, čigar prihodnost te skrbi, naj bi naš mir prineslo na svet. V tej noči Bog podeljuje mir vsem ljudem in želi, da bi človekova upornost zoper

njega prenehala. Zato prepevamo, čeprav ljudje tej skrivnosti v vsej širini in globini še niso prisluhnili in je ne razumejo. S svojim petjem nočemo preglasiti sporov in razdeljenosti, kakor sodiš ti. Mi pojemo novo pesem."

In angelček je vzkliknil: "Če je pa tako, bom rad dalje pel."

A nadangel je zmajal z glavo: "Ne boš več prepeval. Prevezel boš drugo službo. Ne boš se vrnil z nami v nebeške višave. Poslej boš ljudem na zemlji prinašal božji mir in to Dete. Podnevi in ponoči boš na poti. Trkal boš na hišna vrata in ljudem polagal v srce hrepenje po miru. Ko se bodo trmasto in dolgočasno pogajali, ko bodo izmenjavali različna mišljenja in si med seboj celo grozili, jim boš ti navdihoval svojo misel. Pokazali ti bodo vrata, toda ti moraš obsedeti na stopnicah in čakati, da ti jih spet odpro. Enim boš moral odkrivati hinavščino v besedah, v drugih boš vzbujal nezaupanje do napačnih poudarkov. Tako bo prihajala na dan prava resnica in ljudje se bodo vznemirjali. Nedolžne boš moral sprejemati pod svoja krila in njihove krike posredovati nam. Ne boš več utegnil prepevati, nasprotno, veliko boš moral jokati in obtoževati."

Angelček je ob teh besedah postajal najprej še

manjši, kmalu nato pa vedno večji in večji, ne da bi sam to opazil. Hotel se je upreti težavni nalogi, toda neki drug angel mu je dejal: "Sam si tako hotel. Rajši si imel resnico kakor prepevanje božje hvale. To znamenje tvojega bitja je postalo tvoja naloga. Zdaj pa pojdi! Naši spevi te bodo spremljali, da ne boš nikoli pozabil: To noč je prišel na zemljo mir . . ."

Medtem ko je še govoril, je odlomil palmovo vejo in vanjo dahnil. Dejaj je malemu krilatcu: "Vzemi s seboj to vejo. Ohranila bo nebeški vonj in v zemeljskih teminah te bo krepila." In angel se je nato vrnil na svoje mesto v nebeškem zboru ter prepeval dalje.

Angelček pa je postal angel miru. Stopil je najprej na betlehemske poljane. Spremljal je pastirje k Detetu v jaslicah in jim odprl srca, da so razumeli, kar so videli. Nato je odšel v širni svet in pričel delovati. Ni mu bilo lahko. Napadali so ga, vedno znoga ga ranili, toda on je zvesto opravljal svojo službo in še vedno skrbi za to, da bi hrepenenje po miru nikoli ne zamrlo, temveč rastle; da bi vznemirjalo ljudi in jih gnalo, da bi iskali in delali za mir. Kdor se mu odpre in z njim sodeluje, nenadoma zasliši iz daljave petje, v katerem razbere besede: Blagor miroljubnim, zakaj ti bodo božji otroci! . . .

W. REISER

Maksim
Gaspari:
Slovenske
jaslice

Vsi zapojmo iz srca
v slavo Jezusa Boga,
da nam Dete betlehemsko
blagoslov svoj sveti da!

Pogovor z dr. Dularjem

je imela za "Slovensko pismo"
STANKA GREGORIČ

K sliki: Sprejem ministra
dr. Janeza Dularja
na melbournskem letališču
Tullamarine
po naši starodavni navadi:
s kruhom in soljo.

Stanka Gregorič: . . . V Avstraliji ste kratek čas – kakšni so vaši prvi vtisi?

Dr. Janez Dular: Res je, v Avstraliji sem šele nepolna dva dneva in prvi vtisi so presenetljivi od samega sprejema na letališču, čeprav formalno ne tako zelo organiziranega, vendar sproščenega, pa do teh srečanj s posamezniki in z večjimi skupinami ljudi na prireditvah, zlasti sinoči na maturantskem plesu v Sydneyu in danes prav tako tukaj na srečanju v cerkvi in cerkveni dvorani Merrylandsa. Vidim, da Slovenci z velikim zanimanjem spremljajo to, kar se dogaja v Sloveniji. Želijo pa tudi pri tem sodelovati in to na dva načina: da pošiljajo svoja mnenja v Slovenijo in pa da tudi sami med seboj v Avstraliji poskušajo urejati stvari na neki nov način: da skušajo premagati tisto, kar je v preteklosti obremenjevalo njihovo medsebojno sporazumevanje. To je moje najbolj razveseljivo spoznanje, odkar sem tukaj. Slišal sem že nekaj o tem, zdaj pa vidim, da je to velika resnica. Ne teče še vse idealno, idealno tudi nikoli ne bo, ampak že to, da se čuti velika pripravljenost in zavest, kaj je naš skupni interes – pripravljenost, da za ta skupni interes delamo, to je v tem času za Slovenijo usodno pomembno.

S. G.: Avstralske Slovence dajete za vzgled drugim Slovcem po svetu in celo nekaterim doma, to ste izrazili tukaj v Sydneyu že dvakrat v svojem govoru. No, čeprav med nami ni vse tako sijajno kot to na prvi pogled izgleda, se vam zdi, da smo res naredili precej v teh nekaj mesecih, odkar smo ustanovili Slovenske narodne svete in Avstralsko slovensko konferenco?

J. D.: Jaz mislim, da ste zelo veliko naredili. Ne bom rekel, da čisto vse, ampak dosti več niti mogoče zahtevati, ker potem bi bili že res blizu idealu. Gre za to, da smo usmerjeni v idealni cilj. – Naravna stvar je, da so med nami razlike in da deloma ostajajo: da smo različni ljudje po rojstvu in izobrazbi. Ampak gre za to, da znamo iz teh razlik narediti dobiček, ne pa izgubo. Razlike so lahko tudi bogastvo, če jih znamo pravilno primerjati, ovrednotiti in potem izbrati pravo in najboljšo možnost.

S. G.: Naj bo dobra ali slaba – moja je domovina, ste dejali. Kako naj se mi izseljenci, predvsem tisti, ki so še nezaupljivi, postavimo proti domači politiki – strankarstvu? Zdaj je na oblasti DEMOS, kdo ve, kdo bo potem . . .

J. D.: Nevarnosti, da bi spet prišlo do kakšnega preganjanja ali do kakšnih zelo ostrih reakcij, ni več. To je stvar zgodovine – vrnitev na staro ni mogoča. Tudi če bi DEMOS izgubil na naslednjih volitvah in prišle druge stranke na oblast, bi to pomenilo neki pluralizem. Vsaka stranka bo morala vladati v skladu z neko splošno državno koristjo.

S. G.: Med nekaterimi Slovenci v Avstraliji se kaže še vedno nezaupanje v vse, kar je povezano s politikom. Pravijo: kaj se bomo mešali – in odločno odbijajo tudi tisto, česar kot zavedni Slovenci ne bi smeli. Ali ni politika že to, da hočemo biti Slovenci in se kot taki obdržati? Kako naj bi pri teh ljudeh razbili tisto nezaupanje?

J. D.: Res je, da smo Slovenci v zgodovini imeli ve-

liko slabih izkušenj s politiko, zato v načelu o politiki kot politiki nimajo v povprečju nekega dobrega mnenja. Vendar mislim, da je prišlo danes do temeljnega zgodovinskega zasuka in da se to temeljno razmerje do politike lahko in mora spremeniti. Prvič v zgodovini smo na tem, da slovenska politika avtonomno odloča o slovenskih zadevah. Doslej se je morala bolj ali manj prilagajati nekakšnemu ukazu z višjega nivoja, bodisi iz Beograda, še prej z Dunaja, po Cerkveni liniji deloma iz Rima, kadar je šlo za prepletanost med Cerkvijo in državo. Zdaj pa je prvič slovenska politika odvisna od slovenstva samega — od slovenskih interesov. Tisti, ki poudarjajo, da ne želijo imeti zveze s politiko, se niti ne zavedajo, da so sami globoko, globoko vpleteni vanjo. Če politika v preteklosti ne bi bila takšna kakršna je bila, oni sploh ne bi bili danes v Avstraliji. Mislijo, da so tukaj zaradi gospodarskih vzrokov, ampak ti vzroki so nastali zaradi slabe politike.

Še nekaj drugega: v kolikor se politika posplošuje z narodnim vprašanjem, je treba poudariti, da gre tu za neko globljo, kulturno, moralno razsežnost, ohranjanje materinega jezika, narodne pripadnosti — to je politika druge vrste.

S. G.: Preidiva na drugo temo: Svetovni slovenski kongres. Ideja kongresa nas je, avstralske Slovence, združila, torej nas je usmerila pozitivno. Tudi če kongresa ne bo ali če ne uspe — za seboj imamo nove organizacije . . .

J. D.: Tako je. Mislim, da je Svetovni slovenski kongres v Avstraliji že opravil svojo bistveno zgodovinsko vlogo ne glede na to, kako bodo šle stvari naprej. Želim si, da bi tudi na drugih koncih sveta in se-

veda v sami republiki Sloveniji učinkoval blagodejno. Načelnega spora — da je kongres nekaj dobrega in potrebnega — ni. Sporne se zdijo druge zadeve: način organiziranja, oblikovanje programa in tako naprej. Sporno je žal tudi, od koga je prišel predlog za SSK. Ker nekaterim nekatere osebe niso všeč, zavračajo vse, kar od njih prihaja, ne glede na to, da so ideje dobre ali slabe.

S. G.: Ste minister brez listnice — kdaj bo ta zadeva dokončno urejena?

J. D.: Stvar se vleče — so finančne težave. V letošnjem proračunu, ki ga je sestavila še prejšnja vlada, ni bilo tako ministrstvo predvideno. Ni denarja zanj in to je zaenkrat še ovira. Druga ovira: v teh mesecih se je nakopičilo toliko nujnih zadev, od ustavne razprave do plebiscita in gospodarske stiske, da predlog za spremembo državne uprave in za osamosvojitve tega ministrstva še ni prišel na vrsto. V nekaj mesecih, ko bo mimo plebiscit in ustava, se bodo stvari stabilizirale.

S. G.: Povejte nam za konec še kaj več o sebi.

J. D.: Sem poročen, ima dva sinova: eden je star petnajst, drugi deset let. Žena je tudi profesorica slavistike na filozofski fakulteti v Ljubljani. Doma sem z Dolenjskega. Strankarsko nisem opredeljen. Po svojem prepričanju izhajam iz istega kroga kakor predsednik vlade Lojze Peterle, saj sva bila skupaj že v društvu 2.000 — tam so moje idejne simpatije. Da nisem v nobeni stranki je delno krivo to, da sem se želel posvečati bolj strokovnih vprašanjem, pa tudi nisem čutil tako velike zagnanosti do politike v ožjem pomenu besede. Ne da bi bil politično nevtralen, ampak se nisem odločil za poklicnega politika.

Del udeležencev pri sprejemu ministra na letališču v Melbournu. Dr. Dular je za glavo višji od vseh drugih.

Spomini na božič

Tu objavljamo odlomek iz knjige spominov našega rojaka ANTONA DERMOTA, ki se je od farovškega hlapčka dvignil na svetovne odre ter zaslovel kot priznani operni pevec, član dunajske opere. Žal je že med pokojniki. Leta 1978 so izšli spomini v nemščini pod naslovom "Tausend un ein Abend", v slovenščino pa jih je ob sodelovanju z avtorjem prevedel Marijan Lipovšek, izdala pa leta 1986 Mohorjeva družba v Celju med redno letno knjižno zbirko.

V Avstraliji je Anton Dermota gostoval s samostojnimi koncerti leta 1956. Pri predstavi v Melbourneu so ga rojaki nagradili s slovenskim šopkom, on pa je sporedu svetovnih melodij v zahvalo dodal "Nmav čez izaro".

V TISTIH ČASIH smo živeli s cerkvenim letom: božič, velika noč, binkošti – "sveti časi" – so bili nepozabni vrhunci vsakega leta. Tem "svetim časom" se je pridružilo še posebno slovesno zvonjenje, potrkavanje, posebna navada moje domovine, ki je praznično razpoloženje še posebej povzdignila v čudovito glasbeno doživetje.

Božič se je začel s čiščenjem po hiši in s peko prazničnega kruha, potic, posutih z rozinami, cvebami in z orehi. Že duh po poticah je bil del praznika. O božiču smo smeli obleči najboljšo obleko. Če si imel srečo in si bil v družini ravno na vrsti, si dobil novo obleko, drugih daril pa ni bilo. Izjemno darilo je bila že boljše jed, veselo pričakovanje in praznik sam. Oče in mati sta bila doma, takrat sta živela samo za nas. To je bilo najlepše.

Na sveti večer je nesel oče na čelu vse družine po hiši posodo z žerjavico in kadilom, glasno molil, nato pa smo sedli za mizo k skromni prazniški večerji in prižgali lučke v jasliah. Božično drevesce pri nas takrat še ni bilo v navadi. Pojem za božič so bile jaslice, ki smo jih vsako leto znova napravili. Umetno ročno izrezljane podobe so bile sicer vedno iste, hrib, po katerem so romali pastirji s številno čredo ovac k hlevu, pa je bil vedno na novo narejen. To je bilo očetovo opravilo, smeli pa smo mu pri tem pomagati in mu prinašati potrebne reči: les, iz papirja oblikovane dele jaslic, predvsem pa veliko mahu za hribeček in travnike pred Betlehemom. Mah smo prinesli iz gozda in smo ga morali včasih izkopati izpod globokega snega

in ga posušiti – toda tudi to je spadalo k veseli pripravi.

Po večerji smo peli božične pesmi, potem pa smo šli "jaslice gledat". Ne da bi se najavili, smo potrkali na sosedova vrata in spoštljivo občudovali njihove jaslice. Tako smo šli po vsej soseski, ki je bila ta večer kot ena sama družina. Doma smo se potem zavzeto pogovarjali, kje so tokrat jaslice najlepše, dokler nas niso zvonovi iz farne cerkve poklicali k polnočnici. Z vseh strani, tudi zelo od daleč, so hiteli pobožni verniki z baklami v rokah, da bi obhajali Gospodovo rojstvo. Čudovit je bil pogled na te lučke, ki so se spuščale po zasneženih bregovih in hitele k farni cerkvi, da je bila kmalu čisto polna.

Kakor je bila naša soseska revna in majhna, je le imela dva božja hrama. Poleg farne cerkve, posvečene sv. Lenartu, zavetniku jetnikov in živine, in sega v gotško dobo, čeprav zaradi številnih prezidav tega skoraj ni več videti, je še podružnična, baročna, na hribečku stoječa Marijina romarska cerkev. Tam je v mežnariji živela Dermotova družina. Oče je opravljal službo mežnarja in skrbel, da je cerkev imela vse potrebno, mati pa jo je pospravljala in krasila z rožami: vse to samo za prosto stanovanje. V Marijini cerkvi so tudi orgle na meh, na katerih sem kot gojenec orglarske šole v Ljubljani v počitnicah pridno vadil, oče in včasih tudi brata, pa so mi pritiskali na meh. Kadar pridem v domovino, je stara hiša ob Marijini cerkvi moj najljubši cilj. Ko mi sestra pripravlja preprosto malico, se mi zbudijo spomini, ki so vedno samo lepi.

Božič mojih otroških let je trajal še tja čez novo leto do svetih Treh kraljev. Na Silvestrovo se je začelo novoletno in trikraljevsko petje, koledovanje, kar je

trajalo do 7. januarja. Gašper, Miha in Boltežar so o praznikih romali po Kropi, ob delavnikih pa po sosednih vaseh od hiše do hiše. Koledovanje je bila pravica ministrantov. Tudi jaz sem bil eden izmed njih. Obblekli smo si ministrantska oblačila, na glave smo si deli pisane papirnate krone, v katerih so bili vlepljeni božični prizori iz prozornega barvastega papirja. Goreča sveča jih je razsvetljevala od znotraj. Kadar je dogorela, smo prižgali novo. Vroči vosek, ki je pri tem kapljal na glavo, nas ni motil, le matere so imele zvečer veliko dela preden so nam glave očistile od voska.

V znamenje kraljevskega dostojanstva smo si opasali čudne krive sablje, morda v spomin na turške čase. Zamorec je bil vedno najmlajši. Obraz smo mu morali počrtniti s sajami. Čez nekaj let je napredoval v Melhiorja in končno do Gašperja, ki je bil med vsemi najodličnejši, saj je nosil zlato. Kralje je spremljal nekakšen varuh, navadno eden od odsluženih ministrantov, ki je tudi sprejemal darove. Ko so se na naše trkanje odprla vežna vrata, se je zvrstil naslednji prizor: najprej smo skupaj zapeli pesem, nato pa je vsak od kolednikov povedal svoj stavek, ki je bil tako oblikovan kot da bi

se pravkar po naključju srečali.

Na vprašanje: "Od kod prihaja vaše kraljevske veličanstvo?" je prvi odgovoril: "Jaz sem tam doma, kjer sonce jutraj vzhaja, Gašper mi je ime."

Drugi: Jaz sem tam doma, kjer je sonce opoldne, Miha mi je ime."

Naposled tretji: "Jaz sem tam doma, kjer sonce po božji dobroti zahaja, Boltežar mi je ime."

Ta prizor je nedvomno ostanek stare ljudske igre, ki je ni več. Nazadnje smo se vsi trije še sporekli, kar se je končalo tako, da so sveti trije kralji potegnili svoje sablje. Pogled na zvezdo nad nami pa nas je brž pomiril, da je mogel četrti sprejeti darove, to pa je bil v Kropi vedno le droben novec. Po praznikih so šli trije kralji v bližnje vasi h kmetom, kjer so včasih peli tudi bolj navadne pesmi, da bi poslušalce spravili v dobro voljo in jih pripravili do več sočutja in s tem tudi do obilnejšega daru. Na kmetih so nam redno darovali jedi: suho sadje, potico, od kolin svinjske uhlje, krvavice in podobno. Zvečer smo se bogato obloženi vrnili domov in si darove pravično razdelili med seboj.

Poglejte, glejte,
kaj je tam:
tri sveti kralji
grejo h nam! . . .
(Gorenjska
kolednica)
Slikal M. Gaspari

LJUBLJANA

Tole pismo nam je nedavno poslala SPOMENKA HRIBAR, ki je menda ni treba predstavljati

SE OGLAŠA

Dragi moji rojaki v Avstraliji!

Po dolgih letih apatičnega življenja, v katerem je bilo vse manj upanja in človeškega dostojanstva, je ideja o Svetovnem slovenskem kongresu kakor iskra padla v naša srca, da smo vsi oživel. Po vsej zemeljski obli, kjer koli že prebivajo naši ljudje, se pripravljamo na to edinstveno svetovno srečanje rojakov, Slovencev. Tako se pripravljamo tudi in morda še posebej v vaši izvorni domovini. Srečanje na prvem zasedanju Svetovnega slovenskega kongresa bo nekaj veličastnega, edinstvenega.

Do tedaj pa nas seveda vse čaka trdo delo. Zato moramo paziti na to, da ne bo šlo preveč časa in energij v prazno. Torej se moramo bolje medsebojno povezati, obveščati, iskati pomoči drug pri drugem in skupno usmerjati naše akcije, da nam bo prvo zasedanje, ki naj bi bilo samozavestno in že z uspehi okronano srečanje predstavnikov vseh Slovencev, tako zares tudi uspelo.

Konference v posameznih državah so zelo aktivne, drugod nekoliko manj, za vse pa je značilno, da so premalo povezane med seboj in še posebej s konferenco v Sloveniji. Res smo v Sloveniji začeli delati nekoliko pozneje, saj osebno menim, da je največ, kar smo Slovenci v izvorni domovini lahko slovenstvu dali, to, da smo izvedli svobodne volitve in zavrgli stari režim. Toda zdaj, ko se stvari v Sloveniji počasi normalizirajo, smo se vrgli na delo za organizacijo prvega zasedanja Slovenskega svetovnega kongresa. Zbujanje občutka in delovanja za slovenstvo se širi vsepovsod, se pogloblja in organizira. Le bolje se bomo morali povezati z istovrstnimi gibanji po svetu. Zato svetujem vsem, ki se poudarjeno ukvarjajo z organiziranjem Svetovnega slovenskega kongresa, naj se pogosteje obračajo na Iniciativni odbor za Svetovni slovenski kongres v Ljubljani, ki ima sedež v Cankarjevi 10b, enako na administrativni center v Celovcu, ki je zdaj, ta hip sicer kadrovsko oslavljen, pa to se bo kmalu uredilo. Samo če bomo bolje povezani, če si bomo izmenjavali ideje, izkušnje in druge načine pomoči, bomo tudi zares uspeli uresničiti našo idejo.

In to moramo! Slovenci smo danes na usodnem, zgodovinskem razpotju: ali nam bo uspelo organizirati svojo, samostojno državo, z mednarodnopравnim priznanjem, ali pa se bomo še naprej gnetli in zdihovali v taki ali drugačni Jugoslaviji. Zbrati moramo vse

svoje sile, v okviru vsega narodnega telesa, da bomo zmogli storiti ta odločilni korak. To nam je prav danes toliko težje, ker je gospodarstvo v hudih težavah in le počasi leze iz gospodarske krize; vsi problemi so se nakopičili prav zdaj. In vse bomo morali razrešiti.

Vendar nismo več apatični in nesrečni, morda le zaskrbljeni. K temu našemu počutju je veliko pripomoglo tudi dejstvo, da so Slovenci po vsem svetu nekako oživel — torej mi, doma, nismo povsem sami. Verjamem, da lahko pričakujemo tudi pomoč; pričakujemo, da boste, dragi rojaki, vzdignili svoj glas tedaj, ko bo treba svetovno javnost prepričevati o tem, da je Slovenijo treba priznati kot samostojno državo; pričakujemo, da nam boste pomagali s svojimi izkušnjami in znanjem, s svojimi vezmi po svetu in morda — tudi s kapitalom, ki bi ga vložili v naše gospodarstvo, ali pa bi sami odprli svoja podjetja. Res smo prepričani, da se bo marsikateri rojak tudi vrnil v izvorno domovino.

Verjemite, samo če boste mislili na nas, če boste v prihodnjih tednih in mesecih z nami, v mislih in dejanjih, bomo, s k u p n o, zmogli tako želeno osamosvojitve Slovenije. Samo, če bomo mi, v Sloveniji, čutili, da nismo sami, da so z nami tudi naši rojaki po svetu, bomo zmogli tolikšno moč, da bomo osamosvojitve slovenske države tudi izpeljali. Zato smo, verjemite, bolj kot kdaj koli prej povezani, usodno povezani. In prav zato vam izrekam svoje priznanje in hvaležnost za vse, kar ste naredili in doprinašate k organizaciji Slovencev v Avstraliji, organizaciji, ki se bo uresničila v Slovenskem svetovnem kongresu, v i d e l a pa prvič na prvem zasedanju Svetovnega slovenskega kongresa. Tedaj se bomo objeli, si nazdravili in zaželeli srečnejšo prihodnost.

Sep pozdrav
Vaša
Spomenka

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

MERRYLANDS ima na četrto adventno nedeljo, 23. decembra, poleg redne nedeljske maše ob 9.30 še dodatno mašo ob šestih zvečer. Torej eno uro pred BOŽIČNIM KONCERTOM, ki bo v naši dvorani ob sedmih.

Poleg POLNOČNICE, ki bo tudi letos v naši dvorani zaradi večjega prostora, bosta na božični dan v cerkvi še dve sveti maši: ob osmih zjutraj z ljudskim petjem in slovesna ob 9.30, ko bosta prepevala naš mešani in triglavski zbor. (Tudi pri polnočnici bosta ta dva zbora in mladinski, bo pa tudi nekaj ljudskega petja.)

Na ŠTEFANOVO, 26. decembra, bosta dve maši: ob 9.30 dopoldne in ob 6 uri zvečer. Ob sedmih pa se bo pričelo naše tradicionalno Štefanovanje, pri katerem nam bo igral ansambel Zadovoljni Kranjci. Za žrebanje imamo pripravljenih pet praktičnih nagrad. — Rezervacije so potrebne in kličite najkasneje do opoldne na dan prireditve na številki 637 7147 ali 682 5478. Vsi lepo vabljeni!

Na praznik SVETE DRUŽINE, v nedeljo 30. decembra, bo po maši zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim za konec leta.

Na NOVO LETO, v torek 1. januarja 1991, bosta dve maši: ob 9.30 in ob 7 uri zvečer.

V WOLLONGONGU bo sveta maša namesto v nedeljo 23. decembra že dan prej, v soboto, zvečer ob sedmih. Polnočnica bo na sveti večer. Mladinski zbor "Zlati glas" bo tudi imel del pevskega sporeda, ki se bo pričel pol ure pred polnočnico. Na Novo leto bo sveta maša letos že ob 11.30 dopoldne. V januarju bodo službe božje v Figtree: 6. januarja (izredna — Razglašenje Gospodovo) in redni 13. ter 27. januarja.

CANBERRA ima slovensko mašo na božični dan in na novo leto, obakrat ob šesti uri zvečer. Naslednja maša bo 20. januarja. Kraj: cerkev sv. Petra in Pavla,

Boake Place, Garran. Vabimo vse, da redno prihajate, zaradi priprave pevskega sporeda vsaj četrte ure pred pričetkom bogoslužja.

NEWCASTLE pride na vrsto na nedeljo po božiču, 30. decembra, ob šestih zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Po maši kot navadno srečanje v dvorani.

GOLD COAST: slovenska maša bo v soboto 5. januarja 1991 ob 7.30 zvečer. Cerkev Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac, Qld. Upam, da boste po maši lahko organizirali običajno srečanje.

BRISBANE: slovenska služba božja je naslednji dan, v nedeljo 6. januarja, na praznik Treh kraljev, ob 11.30 dopoldne v cerkvi Matere božje, Peel in Merivale Sts., South Brisbane. Ali lahko računamo na srečanje po maši, kot je bilo v preteklosti?

SUNSHINE COAST ima slovensko mašo na isti dan kot Brisbane, v nedeljo 6. januarja. Čas je: 7.30 zvečer, kraj pa cerkev Marije Morske Zvezde, Church Street, Marrochydore. Upam, da bo tudi tokrat prijetno srečanje po bogoslužju.

PERTH, W. A. bo prišel na vrsto za obisk slovenskega duhovnika v naslednjih mesecih. V prihodnji številki bomo že lahko objavili točen datum.

KONCERT BOŽIČNIH PESMI sem že omenil v novembrski številki. Bo v naši dvorani na nedeljo 23. decembra s pričetkom ob sedmih zvečer. Z udeležbo boste dali priznanje našim združenim zborom, ki se že precej časa skrbno pripravljajo na nastop. Sodelujejo: naš mešani zbor, triglavski moški zbor in ženski zbor iz Wollongonga.

DA SMO IMELI v Sydneyu visokega gosta iz Slovenije, ministra za Slovence po svetu dr. Janeza Dularja, je že znano. Tudi naše versko središče si šteje v čast, da je bil dr. Dular tudi naš gost ter je pri maši celo sodeloval z branjem berila.

POKOJNA — V sredo 28. novembra 1990 ob 7.10 zjutraj je v Calvary Hospitalu v Canberri umrl VINKO OSOLNIK. Rojen je bil 9. avgusta 1935 v Celju kot sin Janeza in Marije. V Avstralijo je prišel 16. sept. 1964 in sem ga srečal kmalu po prihodu v hostelu Matraville. Pozneje se je preselil v Canberro, kjer se je spoznal z Marijo Falež ter sem ju v septembru 1967 poročil v stolnici sv. Krištofa. V zakonu sta se jima rodila dva otroka: Brigita (zdaj 21 let in poročena z Ronaldom Collier, Bega, NSW) in Marijan Martin (zdaj 20 let, študent arhitekture na canberrski univerzi). Vinko je bil priden delavec in bolan komaj tri mesece. Že na hčerkinini poroki 22. septembra se ni dobro počutil; kmalu nato so zdravniki ugotovili raka na pljučih in Vinka poslali v bolnišnico. Pokoj-

nik je med boleznijo večkrat prejel zakramente Cer-
kve ter je pomirjen s seboj in Bogom odšel v večnost.
Pogrebna maša je bila opravljena v farni cerkvi sv. Dru-
žine, Gowrie, ACT, katero je Vinko še pred nekaj leti
pomagal graditi. Za to njegovo dobro delo se mu je
župnik Burke pri pogrebni maši posebej zahvalil.

Grob je dobil Vinko na starem delu canberrskega
pokopališča. V slovo mu je spregovoril ožji rojak Ja-
nez Černe ter lepo opisal pokojnikovo življenje. V
imenu canberrskega društva pa se je poslovil od Vin-
ka predsednik Alojz Kavaš, ter se mu zahvalil za nje-
govo delo pri društvu in tudi v njegovem vodstvu.

Poleg žene Marije r. Falež, hčerke Brigite por.
Collier in sina Marjana Martina, zapuška Vinko tudi
hčerko Lidijo Palijan (iz prejšnjega zakona), vnukinjo
Brigito in vnuka Davida, v Sloveniji pa še brata Ivana
v Ljubljani ter sestro Marjanco por. Šafarič v Celju.

V Auburnu v Sydneyu pa je v torek 4. decembra
umrla MARGITA PEER r. Kreth, madžarskega rodu
in rojena 30. marca 1918 v kraju Ciklos. Leta 1938
se je v Beogradu poročila z Rudolfom Peer, ki je bil
po rodu s Ptujca ter je umrl v Auburnu leta 1989. Oba
sinova sta bila rojena v Evropi, Vili 1943, Sigfried pa
1944. Družino Peer je v Avstralijo prinesla leta 1949
ladja "Protea". V Auburnu je živela od leta 1953. Po-
grebno mašo smo imeli v naši cerkvi v sredo 12. de-
cembra, pokopali pa smo pokojno Margito poleg mo-
ža na starem slovenskem delu pokopališča Rookwood.

Sorodnikom obeh naših pokojnih iskreno sožalje,
saj je ločitev vedno boleča. V tolažilo so nam besede
predglasja iz mašnih molitev za rajne: "Res nas žalosti
usoda smrti, toda tolaži nas obljuba prihodnje nesmr-
tnosti. Tvojim vernim, Gospod, se življenje spremeni,
ne pa uniči . . ."

KRSTI – Christopher Jason Žele, Bossley Park,
NSW. Oče Jože, mati Brigita r. Bedernjak. Botrovala
sta Mark in Angela Codey. – Župna cerkev Marije

Brezmadežne, Bossley Park.

Angela Frances Pecotič, Guildford, NSW. Oče Želj-
ko, mati Elma r. Pecotič. Botra sta bila Ante Mušič in
Frances Pecotič. – Sv. Rafael, Merrylands, 2. dec. 90.

Stephanie Maria Krupička, Greystanes, NSW. Oče
Brian, mati Ana r. Leich. Botra je bila Rosemary
Leich. – Sv. Rafael, Merrylands, 8. dec. 90.

Novokrščencem in njih družinam naše čestitke!
Molimo zanje, da bi v njih družinah vladala ljubezen
ter bi družinski člani redno vršili svoje krščanske dol-
žnosti!

POROKI – Joe Car, Wetherill Park, NSW, sin Jože-
ta in Kristine r. Kuhelj, rojen v Ljubljani in tam kr-
ščen pri Sv. Jakobu, ter Rosemary Anne Berkopec,
Gladesville, NSW, hčerka Martina in Ljerke r. Albert,
rojena v Sydneyu in krščena v Paddingtonu. Priči sta
bila Mario Car in Sandra Ružič. Sv. Rafael, Merry-
lands, 25. novembra 1990.

Robert Frank Condor, Yagoona, NSW, sin Franka
in Gizele r. Gal, rojen v Sydneyu ter krščen v Laven-
der Bay, NSW, in Viktorija Sonja Jamšek, Strath-
field, NSW, hčerka Cirila in Frančiške r. Sladič, roje-
na v Sydneyu in krščena v Enfieldu. Priči sta bila
Joseph in Elizabeth Condor. Sv. Rafael, Merrylands,
1. decembra 1990.

Obema paroma naše iskrene čestitke z željo, naj
jih vselej spremlja božji blagoslov!

ZA ZAKLJUČEK pa še tole: Našim mladim sem v
božični izdaji "Rafaela" posvetil članek v angleščini
z ozirom na to, kaj naša skupnost pričakuje od njih:
da namreč prevzamejo za nami vodstvo naših društev,
klubov in tudi verskega središča. Brez tega vse naše
organizacije s svojim imetjem nimajo bodočnosti. V
prihodnjem "Rafaelu" bom nadaljeval z razglablja-
njem o tem perečem vprašanju. Do takrat bi pa rad
kak komentar (feedback) naših mladih, kaj oni misli-
jo o tem.

P. VALERIJAN

VSEM avstralskim Slovincem se ob vrnitvi v Slovenijo zahvaljujem
za prisrčni sprejem in bogate pogovore, izražam upanje na njihovo na-
daljnje sodelovanje z domovino ter želim vesel božič in srečno novo
leto 1991.

Melbourne, Vic., 4. dec. 1990

Janez Dular
dr. Janez Dular, član IS'RS
za Slovence po svetu

IZPOD TRIGLAVA

PLEBISCI, določen za letošnji 23. december, bo pokazal, kaj misli slovenski narod matične domovine o samostojnosti. Vsakdo bo imel pravico in dolžnost, da se izjavi za samostojno Slovenijo, ali pa je za to, da narod – kljub vsem razočaranjem zlasti zadnjega časa – še naprej ostane v sklopu države Jugoslavije. Slovenska vlada z odločbo o plebiscitu želi, da narod sam odloči. S tem si hoče prihraniti morebitne kasnejše očitke, da je v tako važni zadevi sama vodila državljane na pot v drugačno bodočnost.

O važnosti plebiscita je dal v "Družini" izjavo v imenu nadškofijske komisije Pravičnost in mir tudi njen predsednik prof. dr. Anton Stres. V njej pove, da komisija podpira zamisel plebiscita, ker jo ima za povsem skladno z načeli demokracije in moralnim načelom o pravici do samoodločbe narodov. Izjava poudarja skrajno odgovornost, saj bo od izida plebiscita v veliki meri odvisna narodova bližnja in gotovo tudi daljna bodočnost. Komisija odklanja ustrahovanja s strani policije in armade, kakor tudi sredstva javnega obveščanja, ki že sejejo dvome, omahljivost in pretirano previdnost ter s tem škodljivo vplivajo na svobodno odločitev posameznih državljanov.

"Zato se na plebiscitu ne bomo izrekli samo za samostojnost ali proti njej, temveč si bomo s tem dejanjem pisali tudi spričevalo o narodni zavesti in pogumu," končuje izjava komisije Pravičnost in mir.

Res škoda, da tudi Slovenci po svetu tokrat še ne moremo izreči pri tem svoje odločitve. Slišal sem pa, naj bi slovenske organizacije po Avstraliji s skupno izjavo podprle namen plebiscita in težnjo naroda v matični domovini. Taka skupna izjava avstralskih Slovencev bi doma imela svojo težo. Če se ne bodo naša društva zopet skrila pod jalovo opravičilo, da "niso politična" in jim izbira narodove

Melbournskim Slovcem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

samostojnosti ali nesamostojnosti – ne pripada. In vendar tudi vsakemu članu naših društev ter vsem odbornikom velja gornji citat komisije Pravičnost in mir v tem poročilu. Preberite ga s premislekom še enkrat!

SPREMEMBE so nastale pri uredništvu verskega tednika "Družina", ki izhaja v Ljubljani. Dosedanji glavni urednik dr. Drago Klemenčič je bil razrešen službe, ker odhaja kot sodelavec na RTV Slovenija. Tako ljubljanski radio kot televizija bosta namreč pričela tudi redne verske oddaje. Dosedanji odgovorni urednik "Družine", dr. Janez Gril, je prevzel tudi posel glavnega urednika. Obema, dr. Klemenčiču kot dr. Grilu, želimo tudi iz daljne Avstralije obilo uspehov!

RAŠČANI, kot imenujemo prebivalce Raščice, Trubarjevega rojstnega kraja pri Velikih Laščah na Dolenjskem, so opravili lepo delo. Niso obnovili le Trubarjeve domačije, ampak so se spravili tudi na obnovo dveh vaških znamenj, ki sta čakali na dobra srca in pridne roke. Kapelica, za katero so domači fantje in dekleta pred vojno (leta 1936) po vasi zbirali denar s prodajo krompirja ter z izkupičkom kupili Marijin kip, je že domala razpadala. Zdaj pa je lepa kot mlada nevesta. Ob Tomažinov križ pa se tudi ne bo mogel nihče več spotikati, tako lepo je obnovejen. S kapelico je bil blagoslovljen 21. oktobra letos ter bo odslej vaščanom v čast in ponos.

PESNIKU FRANCETU BALANTIČU so 23. novembra odkrili spomenik pred Ljudsko šolo v Grahovem, kjer je komaj 21-letni zgorel v tisti strahotni "grahovski noči" med 23. in 24. novembrom 1943. Slovesnost je opravil v imenu republiške vlade prof. dr. Andrej Capuder, minister za kulturo. Seveda z vse drugačnim odnosom do pokojnega pesnika kot njegovi predhodniki v vodstvu naroda. Ti so namreč ukazovali, da se Balantičevo ime briše iz javnega spomina. Zato so tudi odločili leta 1966, da se že dotiskana knjiga Balantičevih poezij "začasno umakne", kar je pomenilo, da mora vsa naklada v papirnico...

Slavju odkritja spomenika je sledila predstavitev pesnikovega dela in življenja v cerkniški občinski dvorani. Prisotni sta bili pri odkritju in predstavitvi tudi pesnikovi sestri.

Ob vsem zamlčevanju doma, pa poveljevanju skrivaj doma ter javno med Slovenci po svetu, je danes eno gotovo: Slovenske književnosti si ni več mogoče misliti brez Balantičeve poezije!

REŠIMO DRUŽINO in družina bo rešila nas! – je poudaril dr. Drago Čepar ne celodnevem ljubljanskem seminarju "za življenje". Prirejen je bil pod naslovom **Slovenija in Evropa: vzpon ali zaton?** Udeležila se ga je skupina mladih iz vseh koncev Slovenije.

Dr. Čepar je najprej nanizal razloge, zakaj je tradicionalna slovenska družina v zadnjih desetletjih začela propadati, nato pa je povedal, kaj je treba ukreniti, da se bo slovenski narod številčno okreplil, slovenska družina pa dobila v družbi, političnih odločitvah, gospodarstvu in drugod spet mesto, ki ji pripada. Seveda je predavatelj svoja izvajanja podkrepil tudi s statističnimi podatki. — Psihiatrinja Cvijeta Pahljina je podrobneje osvetlila nasilnost v današnji družbi. Za naš narod je značilna nasilnost nad seboj, kar se kaže v velikem številu samomorov ter v alkoholizmu. — Dr. Dušan Mihelčič je govoril o medicini in družini, jezuit Marko Rupnik pa, kako se upreti skušnjavi zahodnjakega porabništva. P. Miha Žužek je govoril o novi slovenski ustavi in družini. Nekateri predlogi ustave se ne ujemajo z našim verskim prepričanjem. Zato so udeleženci seminarja na koncu tudi podpisali posebno izjavo ter jo poslali odgovorni komisiji.

FRANCE BEVK je vsekakor priznani primorski pisatelj, ki je veliko prispeval za kulturno rast slovenskega naroda. Če bi živel, bi letos obhajal stoletnico rojstva. A rojaki ga ob stoletnem spominu niso pozabili. V Zakojci, kraju Bevkovega rojstva, so 16. septembra letos priredili shod, ki je zbral veliko ljubiteljev slovenske pisane besede z obeh strani meje. Tudi mladi so sodelovali pri sporedu, saj so zbrali tudi največ sredstev za obnovitev pisateljeve rojstne hiše, za katero zdaj skrbita muzeja v Novi Gorici in v Idriji.

Bevk je pisatelj romana Kaplan Čedermac, v katerem je opisal slovenskega duhovnika, ki se v Benečiji pod fašizmom bori za slovenske pravice. Čedermac je vsekakor postal nekak simbol slehernega našega primorskega duhovnika. Prav duhovnik je veliko storil v tistih letih za svoj narod ter v cerkvi ohranjal jezik in slovensko zavest. To danes priznava tudi slovenska oblast, dočim je povojna tudi te naše Čedermace zapirala, jim dajala nalepko "izdajalca" ter pod to pretezo tudi ubijala.

Goriški "Katoliški glas" ob poročilu o Bevkovem shodu dodaja: na zahodni strani Kojce so poveljevali pisatelja Bevka, avtorja Kaplana Čedermaca, a na vzhodni strani Kojce, nad Cerknim, ležita v breznu

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 808 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

z dvanajstimi sotrpini že od leta 1944 dva druga Čedermaca — kaplan Lado Piščanc in kaplan Ludvik Sluga. Oba sta bila ubita z madežem izdajstva, a ne po fašistih, temveč po lastnih ljudeh. Čeprav je bilo kasneje dokazano, da je prišlo do nemških represalij po izdajstvu nekega partizanskega majorja, je nad skupino žrtev in obema duhovnikoma še vedno nalepka izdajalcev. Primorski rojaki upajo, da bo zdaj pod novimi oblastmi vsem vrnjena krivično odvzeta čast.

KJE SO PRIMORSKI ZVONOVI? sprašuje goriški "Katoliški glas". Italija jih je pobrala leta 1942 iz primorskih župnijskih in podružničnih cerkva. In ne malo, saj gre za okrog tisoč zvonov z najmanj 100.000 kilogramov bron.

Iz arhivskih podatkov je razvidno, da so primorski župniki po končani vojni novi ljudski oblasti posredovali vse potrebne podatke o odvzetih zvonovih. Ponovno so to naredili tudi leta 1956 po naročilu apostolskega administratorja za Slovensko Primorje, dr. Mihaela Toroša. Dr. Toroš pa je iz Beograda prejel odgovor, da zvonovi ne spadajo med vrsto lastnine, za katero naj bi zahtevali odškodnino.

Tišina vseh teh let glede zvonov pa je postala primorskim dušnim pastirjem nekako sumljiva. Zato se danes sprašujejo in bi radi tudi odgovor: Ali je Italija res izplačala Jugoslaviji odškodnino za odvzete zvonove? Če jo je, v kakšne namene je bil ta denar uporabljen? Morda vsaj v miroljubne, če že ni bil vrnjen lastnikom odvzetih zvonov? In še: Ali bodo ob naba vi novih zvonov v livarni v Žalcu še vedno plačevali vrtoglavi prometni davek? . . .

Prav je, da bi bil končno poravnan tudi ta račun.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

SLOMŠEK nam govori

ZLATI ČAS

Oj, zlati čas,
oj, zlati čas!
Minuta, ki minila,
ne bo se povrnila.
Kar časa zamudiš,
ga vekomaj zgubiš.
Oj, zlati čas,
oj, zlati čas!

LJUBEZNIVO, kot je znal samo on, je govoril naš Slomšek o radosti svete božične noči. Še mi poslušajmo njegove preproste a lepe misli:

ZEMLJA je dobila belo odejo in že davno je shranil sveti Jurij svoj zeleni plašč. Veselo se stiskamo stari in mladi k topli peči. Blíža se sveti post pred božičem, ki prinese otrokom in starčkom obilo novega veselja.

S pobožnim petjem pozdravimo sveto noč, ko je bilo rojeno Dete, toliko tisoč let napovedano. Devica ga je rodila, v jaslice položila, angeli so njegovo rojstvo oznanili in ubogi pastirji so ga prvi molili. Otroci veselo jaslice gledajo, ki so jih v kotu postavili, z zelenim bršljanom in s smrekovimi vejami, z jabolki in z zlatimi orehi okrasili. Vse je veselo in svete pesmi o Jezusovem rojstvu pojo stari in mladi.

Ponekod imajo na sveto noč mnogotero veselje. Sredi hiš postavijo božično drevo, pod njim pa jaslice. Drevesce se kar pobeša pod težo dragocenih lepih reči in cela soba je razsvetljena, kakor bi bilo nebo odprto. Otroci skačejo okrog drevesca ter hvalijo betlehemsko Dete, ki je v jaslice položeno in je prineslo s seboj na zemljo toliko nebeških dobrot.

Zopet drugod imajo lepo navado, da na sveto noč o mraku, ko je sonce zašlo, po vseh hišah luči in ogenj pogase, potem pa hite v bližnjo cerkev, kjer pred oltarjem Matere božje prižgo bakle in svetilke. Duhovnik jim te goreče bakle blagoslovi, nato z veseljem hite fantje in moške po svojih poljih in vinogradih z gorečimi baklami, pokadijo in poštropijo vsa poslopja, doma pa prižgo na ognjišču ogenj in luč, da se od nje razsvetli vsa hiša. Tak novi ogenj dolgo zimo ogreva in razsvetljuje dolge noči: lep spomin na Jezusa Učenika, ki je tudi prišel iz nebes – Luč sveta. Kdor veruje vanj, ne hodi v temi, ampak ima luč življenja.

Zdaj stopi hišni oče v kot, sinovi in hčere ga spremljajo. Tam imajo shranjene ostanke lanskega božičnega drevesa. Stari dedek drevesce razseka in drva položi na ognjišče, da pogori. Vsi člani družine pokleknejo okrog ognjišča in zmolijo očenaš in zdravamarijo, ponekod pa molijo angelsko česčenje. Sino-

vi pa prineso nato novo božično drevo, ki ga razsvetlijo. Vsi domači se od veselja objemajo in si voščijo vesele božične praznike ter začno prepevati božične pesmi. Zdaj udari enajsta ura, zvon se oglasi iz daljave in vsa družina se gre praznično oblačiti za polnočnico. Na poti do cerkve si veselo svetijo in se prijazno razgovarjajo. Kako željno pričakujejo polnočnice! Zunaj je tema, a v cerkvi je vse razsvetljeno. Po vseh oltarjih gorijo luči. Orgle tako mogočno donijo in lepe božične pesmi odmevajo. Otroci se ne morejo dovolj nagledati jaslic, ki jim kažejo, kako se je Bog ponižal, da bi nas povišal, kako je bil rojen kot ubogo Dete, da bi postali mi srečni božji otroci.

O, pozdravljena bodi, mojemu srcu tako ljuba sveta noč, največje veselje mojih otroških let! Svet mi je vzal mnogo veselja nedolžnih mladih dni, ostal mi je pa spomin tvojega otroškega veselja. Vsako leto se še spomnim, kako srečen sem bil, ko sem pri jaslicah doma v kotu prižgal dve svečki; kako smo potem na sveti večer okrog mize poklekneli in molili sveti rožni venec. Vselej mi srce na novo oživi, kadar zapojem milo božično pesem "Oj, Dete je rojeno nam". Hvalim Boga, ki svojim otrokom za svete božične praznike pripravi toliko veselja.

ZA NOVO LETO pa nam Slomšek razvije tele misli o času:

VSAK človek ima dva mejnika v svojem življenju na zemlji, tako imenitna, da se pri prvem njegovo življenje prične, pri drugem pa neha. Prvi mejnik je človekovo rojstvo, drugi njegova smrt. Med tema dvema mejnikoma pa teče uren in bister potok. Pri prvem izvira, pri drugem ga večnost požira. Po njem plavajo

zlati čas,
zlati čas!
mladih letih setev,
starih dobra žetev.
vidni bodemo,
nikdar žal ne bo.
zlati čas,
zlati čas!

Antonius Martinus Sloniewski

ure, dnevi in leta, po njem plava vse dobro in hudo za človekom. Človek pa sredi potoka stoji in ob njem se vse dobro in slabo lovi. Kar ulovi, je njegovo, kar zamudi, je na večno izgubljeno.

Nobena deroča voda tako hitro ne teče, noben strel tako naglo ne pade, noben blisk tako urno ne švine, kakor čas našega življenja mimo nas hiti. Beži kakor nočne teme pred jutranjim soncem. Toda joj, toliko ljudi na svetu brez skrbi počiva v grešnem spanju in se ne boji zamuditi svojega zveličanja. Zato se zdrami, o človek, vsaj danes, v jutru novega leta in premisli zveličavne resnice:

Kako k r a t e k je čas življenja na zemlji proti neskončni večnosti. Eno leto je spet odteklo, naše življenje je spet za eno leto krajše. Toda v neskončni večnosti se to toliko pozna, kakor sončni prah, ki na zemljo pade, kakor kaplja, ki iz veje v globočine širnega morja kane. Kaj so vsa leta našega življenja in vsa leta, kar svet stoji, pred očmi Večnega? Nič več, kakor večerajšnji dan, ki je pretek (Ps 89,4). Kako silno se tedaj goljufamo, ako skrbimo le za kratek čas zemeljskega življenja in pozabimo zaradi prevelikih časnih skrbi na večnost.

Kako n e g o t o v je čas našega življenja in kako nepričakovano lahko pride smrt, ki človeka pokosi, ko najmanj na to misli. Oj, koliko naših prijateljev leži v grobeh in mirno spi, ki so lani današnji dan veselo obhajali! Njih duše uživajo, kar so si zaslužile tukaj na zemlji v kratkem času življenja. Koliko jih je bilo, ki smrti še niso prav nič pričakovali. Toda preden se bo novo leto postaralo, bo lahko tudi hladen severni veter na naš grob nanesel mrzlega snega. Le šibek veter zapiha in kakor tenak las se pretrga naše življenje. Eden umrje na poti, drugi doma na

postelji, tretji v gozdu ali na njivi. Smrti se braniš na levi, pa pride od desne strani, bežiš na desno in smrt te od leve lovi. In če te ne najde pripravljenega, je z življenjem tudi vse drugo izgubljeno. "Čujte, ker ne veste, kdaj pride Gospod: na večer, ali ob petelinovem petju, ali zjutraj. Čujte, da vas ne najde speče. Kar vam pravim, pravim vsem: Čujte! . . . (Mr 13).

Kako d r a g o c e n je čas našega življenja. Eno samo leto na svetu je toliko vredno, da si moreš z njim kupiti celo večnost, polno veselja. Nasprotno pa tudi: če le v hudo obrneš eno leto, ki ti je v zveličanje odločeno, si s tem nakopješ milijone in milijarde let večne žalosti in nesreče. Zakaj čas je cena večnosti. Vprašajmo pokojne, kaj imajo od kratkega časa svojega življenja? Pravičen in krivičen sta ležala na smrtni postelji in oba sta jemala slovo od časnega življenja. Toda pravični je vzel s seboj prav uporabljen čas in vse dobro, ki ga je v tem času izvršil, je tudi vzel s seboj. Vse to mu je pridobilo večno krono. Vzel pa je tudi grešnik s seboj svoj zapravljeni čas, ki ga je v svetnem užitku potratil. In to mu je pridobilo večno žalost. – Le ne zanašajmo se na svoja mlada leta, le ne zaupajmo preveč svojemu zdravju! Zelene in cvetoče rožice za koso na travniku padajo, stare in mlade k pogrebu nosijo. Z vsakim dnevom umiramo, vsak dan se nam nekoliko življenja vzame, tudi ko rastemo, se nam življenje krajša. Kar nam je časa minulo, ga ne bo nikdar več nazaj. Prihodnji čas tudi ni v naši oblasti. Le sedanja minuta je naša, samo te nikdar dar ne zamudimo. "Delajmo, dokler je dan, pride noč, ko ne bo mogel nihče delati" (Jan 9,4).

Na pragu med novim in starim letom postojmo, pogledjmo še enkrat pretečeno leto in na prihodnje leto mislimo. Bilo je lansko leto polno milosti božje in dobrote, pa tudi polno pregrehe in nevhvaležnosti, za marsikoga na večno izgubljeno. Veliko jih je pomrlo, ki so še lani med nami živeli, pa tudi pogubilo morda, ki so še nami grešili. Nas pa še čaka usmiljeni nebeški Oče. O, ne zamujajmo in ne tratimo več zlatega časa! Naj bo s starim letom starega, pregrešnega življenja konec in z novim letom naj se začne novo življenje prave pokore in resničnega poboljšanja. Niti dneva, niti ure ne smemo več odlašati – saj je to novo leto lahko za nas zadnje.

Kakor bistra voda po gladkem potoku naglo teče in se za trenutek ne ustavi, tako beži čas našega življenja. V sredi tega tekočega časa pa stoji sveti križ in na njem se sveti presladko ime J E Z U S , ime našega Zveličarja. Kdor se svetega križa drži in po nauku Jezusovem zvesto živi, se ne bo nikoli izgubil v valovih pregrešnega sveta. "Svet preide in vse njegovo pozele-nje, kdor pa božjo voljo spolnjuje, ostane vekomaj" (Jan 2, 19).

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 853 9874

NAŠ LETOŠNJI BOŽIČNI SPORED:

MELBOURNE – Pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew je prilika za božično spoved v **nedeljo 23. decembra** pred in med obema nedeljskima mašama. Dalje bo spovednik na razpolago **ves dan božične vigilijske (ponedeljek 24. decembra)**, samo pokličite ga v Baragovem domu. Večerno spovedovanje tega dne bo **od devetih do deset minut pred polnočjo**. Točno opolnoči bomo v procesiji nesli Jezuščka k jasicam v votlino, kjer bo po blagoslovu jasic pričetek polnočnice.

Kot vsako leto, tudi tokrat računamo na lepo vreme, da bo polnočnica lahko pri votlini na prostem in res doživeta. V primeru slabega vremena bomo seveda v cerkvi. Rad pa bi tu spet poudaril iskreno prošnjo našim možem in mladini, naj se med polnočnico ne zbirajo za cerkvijo med kajenjem ter glasnim govorjenjem in smehom, da ne omenim celo pitja in petja. Tako obnašanje je kaj nekulturno in neokusno za čas božičnega bogoslužja, obenem pa tako zelo moti vse, ki so prišli k polnočnici s pravim namenom – da slavijo rojstvo našega Odrešenika. Kdor ne pride to noč k nam zaradi udeležbe pri bogoslužju, naj bi raje ostal doma. Iz srca mu bom hvaležen. Enako velja za božično dnevno mašo in za mašo pri votlini na novega leta dan.

BOŽIČ, torek 25. decembra: Maše imamo tri – ob osmih, ob desetih (v lepem vremenu pri votlini na prostem) in ob petih popoldne. Pred vsako mašo je prilika za zakrament sprave.

Sv. Štefan, sredo 26. decembra: maše imamo po nedeljskem urniku, ob osmih in ob desetih. Pred mašama spovedovanje.

Nedelja svete Družine, 30. decembra: Maši kot običajno ob nedeljah, ob osmih in desetih. Spovedovanje pred mašama.

Na Silvestrovo (zadnji dan leta, ponedeljek 31. de-

cembra) se bomo z večerno mašo ob sedmih zahvalili Bogu za vse dobrrote, ki smo jih prejeli v teku leta. Za vse lepa prilika, da se med potjo na zabavo in pričakanje novega leta ustavite tudi v cerkvi. Zahvala je najlepša prošnja za božji blagoslov v novem letu.

Novo leto, torek 1. januarja 1991: Maše imamo tri – ob osmih, ob desetih (v lepem vremenu pri votlini pred jasicami) in ob petih popoldne. Spovedovanje pred pričetkom bogoslužja.

ST. ALBANS in okolica: prilika za slovensko spoved je v četrtek pred božičem (20. decembra) od 6.30 do 8 ure zvečer v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu.

NORTH ALTONA in okolica: slovenski duhovnik bo na razpolago za božično spoved v cerkvi sv. Leona Velikega, North Altona, v soboto pred božičem (22. decembra) od petih do šestih zvečer.

SPRINGVALE in okolica: slovenska spoved bo prav tako v soboto pred božičem (22. decembra) in sicer v cerkvi sv. Jožefa, Springvale, od šeste do sedme ure zvečer.

Rojake teh mestnih okrajev naprošam, naj izrabijo priliko, da ne bo prevelikega navala na sveti večer pred polnočnico v Kew.

GEELONG in okolica ima priliko za slovensko spoved na petek pred božičem (21. decembra) zvečer od šeste do sedme ure v Bellparku. V primeru, da bo cerkev sv. Družine zasedena, bo spoved v sobi župnišča.

MORWELL z okoliškimi kraji ima redno predbožično mašo na nedeljo 23. decembra ob sedmih zvečer. Od šestih do pričetka maše bo spovedovanje. V cerkvi Srca Jezusovega, Morwell, kjer se vsaka dva meseca zbiramo k slovenski maši.

ALBURY-WODONGA in okolica: Slovenski duhovnik bo pred božičem spovedoval v cerkvi Srca Jezusovega v Wodongi, kjer se navadno zbiramo k slovenski maši. V sredo pred božičem (19. decembra) zvečer ob 7.30 bo pričetek farne skupne priprave na zakrament sprave, nato bo sledilo spovedovanje.

Kljub zdomstvu in raztresenosti po raznih krajih oz. predelih velikega Melbournega imate, dragi rojaki, kar dovolj lepih prilik za božično pripravo in praznovanje. Ne pustite jih iti mimo, da bodo prazniki zares čim lepši in čim bolj domači!

NA BOŽIČNO ODDAJO NA 3EA in 3ZZZ tudi ne pozabite! Za praznike nas bodo spet obiskale slovenske božične melodije na naših domovih, da jih le dosežejo radijski valovi. Božična oddaja v priredbi naše ga verskega središča bo na 3EA v ponedeljek 24. de-

cembra zjutraj od sedmih do osmih, na 3ZZ pa na sam božični praznik (torek 25. decembra) od štirih do petih popoldne. Ne zamudite teh dveh prilik, ki bosta doprinesli svoje k prazničnemu razpoloženju!

+ Od zadnjikrat smo izgubili dve naši mami.

V Sunshine Private Nursinh Home je 23. novembra zaključila zemsko pot ALBINA ZITTERSCHLAGER, rojena 16. februarja 1903 v Škofji Loki, v družini Vrajc. Poročila se je s Stankom, v službi na ljubljanski železniški direkciji. Tako sta si v Ljubljani, v Mostah, ustvarila dom in vzgojila družino štirih otrok. Po vojni jih je nova oblast zaradi nemškega priimka oropala vsega in jih izgnala v Avstrijo, kjer so se kot brezdomci potikali po DP-taboriščih, dokler jih ni leta 1950 sprejela Avstralija. Tu so bili v Wagga Wagga in Benalli, končno pa so prišli v Melbourne ter si ustvarili lastni dom v St. Albansu. Hči Marta je verjetno kot prvo dekle med našimi priseljenci postala redovna sestra, v kongregaciji Mercy Sisters.

Pokojna Zitterschlagerjeva mama je bila globoko verna žena in je lepo vzgojila svoje otroke. Kljub letom je redno hodila v cerkev in nikoli manjkala pri naši vsakomesečni slovenski maši v St. Albansu. Pred leti je izgubila moža Stanka, od takrat živela sama ter do zadnjega skrbela za hišo in vrt. Zaradi kapi je postala nepokretna in odvisna od drugih, kar je bilo zanjo najhujša pokora. Lepo pripravljena je odšla k Bogu po plačilo za svoje zvesto življenje. Po pogrebni maši v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu smo jo spremili na zadnji poti na pokopališče Brooklyn, kjer bosta skupno z možem Stankom čakala vstajenja. Iskreno sožalje vsem otrokom in njihovim družinam! Marku pa ob tej priliki tudi zahvala za brezplačno računovodstvo v našem verskem središču. Je tudi eden zaupnikov našega bodočega Doma počitka m. Romane.

Na soboto 1. decembra sem bil nekaj pred sedmo uro zjutraj klican v Hawthorn, kjer je v hostelu za ostarele nenadoma umrla, zadeta od srčne kapi, MARIJA KATIČ. Komaj je čakala, da bi prišla v naš Dom m. Romane, ko bi bil gotov. Dokler je mogla, je rada prihajala k maši v Kew, zdaj pa smo ji na prve petke nosili sveto obhajilo. Pokojnica je bila rojena Kovačič dne 9. oktobra 1910 v Šentrupertu na Dolenjskem. Poročila se je s Hrvatom in se nastanila na Hrvaškem. On je že več let pokojni, Marija pa je s sinom Krešom leta 1961 prišla za hčerko Dragico v Avstralijo. Ladja Sydney ju je prinesla v decembru. Do upokojitve se je preživljala s tem, da je pomagala po avstralskih družinah, bila pa je tudi precej bolna in zadnja leta po geriatričnih bolnišnicah, dasi na zunanaj nikakor ni kazala svoje starosti. — Ob krsti smo v sredo zvečer zmolili rožni venec, v četrtek 6. decembra po pogrebni maši pa smo jo pokopali na pokopa-

lišče Springvale. Sožalje sinu Krešu in vnuku Davidu, dočim je Davidova mati, Marijina hči Dragica, umrla v začetku tega leta.

+ Krsta naj pri nas omenim dva: Na nedeljo 2. decembra je krstna voda oblila Michelle Emily, prvorojenko mladega para Ivana Vadjal in Effie r. Arfaras. H krstu so jo prinesli iz East Keilorja. — Dne 16. decembra pa je pri krstnem kamnu zajokala Adriana, ki je razveselila mlado družino Dušana Novaka in Zlatke r. Horvat, Greensborough.

Obema družinama naše čestitke!

+ Tudi eno poroko beleži naša kronika: dne 8. decembra se je v naši cerkvi poročila Mary Shirley Saksida, hčerka Franka in Regine r. Budak. Ženin je Brett Sean Armistead, po rodu Avstralec. Vso srečo na skupno življenjsko pot!

Moja bolezen je bila kriva, da je izpadla omemba zlate poroke Alojza in Cvetke Hojnik, ki smo jo imeli prav na nedeljo, ko sem se vrnil od doma. No, boljše kasno kot nikoli! Bog Vama daj zdravja in še dolgo življenje z roko v roki!

+ Prijave za vse tri skupine letošnje počitniške kolonije na Mt. Elizi že sprejemamo. Ker je število omejeno, pohitite! Potrebujemo tudi še nekaj gospodinj. Prvi teden je družinski, drugi fantovski, tretji pa za dekleta. Ostali pogoji preteklih let so še v veljavi.

+ Obisk ministra za Slovence po svetu, dr. Janeza Dularja, je bil zelo dobrodošel in upam, da je tudi on odhajal od nas poln lepih vtisov. V Melbourneu je stanoval pri nas v Baragovem domu in prav je, da ga je sprejel dom, ki je dal v preteklih letih streho tolikim našim fantom. Pri maši je dr. Dular bral prvo berilo, v dvorani pa ga je Miklavž poklical na oder ter ga obdaril. Odkupiti pa se je moral s poljubom škofove palice. "Petinštirideset let smo te čakali," ga je nagovoril Miklavž. "Mi pa tebe v Sloveniji prav toliko let," je med smehom odgovoril dr. Dular. — Kaj vse bi lahko napisal, pa je žal zmanjkalo prostora.

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$42.— Drago Peritz, JeanPevc; \$30.— Ana Paulin; \$27.— Livio Novak; \$22.— Ida Zorich; \$18.— Stanko Kolarič; \$14.— Stanko Božič; \$12.— Justina Miklavc, Ivan Lapuh, Anton Vidmajer, Mario Ukmar, Angelo Juriševič, Marija Mivec, Marija Kužnik; \$9.— Majda Krevatin, Marija Štemberger; \$8.— Franc Šenkinc; \$7.— George Elšnik, Martin Belec, Franc Pirnat, Dr. Mihael Colja, Tatjana Tee, Alojz Golobič; \$6.— Yelka Kariž; \$4.— Antonija Sankovič, Isabelle Bukarica, Marija Judnič; \$2.— Anton Volk, Marija Bubnič, Ivan Gerbec, Ludvik Telban, Ivan Hacc, Rudi Žele, Anton Švigelj; \$1.— Darinko Hafner.

V POMOČ MISIJONOM
IN NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$20.— Marija Ritlop (za lačne namesto božičnih voščilnic znanecem), \$10.— N.N. (za lačne).

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$100.— Mila in Sonia Vadnjal (namesto cvetja na grob Albine Zitterschlager); \$50.— N. N.

VSEM DOBROTNIKOM
NAJ DOBRI BOG
STOTERO POVRNE!

Premakljivi svečnik

LOJZE
KOZAR

(29.)

Nastala je tišina, dolga, mrtva, v kateri so misli prhutale kakor trop netopirjev in iskale, kam bi se obesile in kje bi našle nekaj trdnega v tej zmedeni negotovosti: Po dolgem času je sobni starešina počasi in tehtno spregovoril in njegove besede so udarjale trdo, brez ugovora in nepreklicno:

“Veš, kaj si ti zdaj v naših očeh po vsem tem, kar si nam natvezil? Veš, kaj si? Navaden norec.”

“Vem, zakaj. Ker me niste razumeli. Morda kdaj tudi vas doseže milost, da boste to spoznali in takrat boste tudi vi prav tako ‘noro’ mislili kakor zdaj jaz. Zdaj moram pa moliti!”

“Svetujem ti, ne išči prepira. Tu med nami ne boš molil!”

Zdravko je samo globoko vzdihnil. Odprl je knjigo in začel iskati v njej, da bi našel primeren dan in uro. To je delal mirno, brezskrbno, kakor da je doma v svoji pisarni ali v cerkvi.

Tedaj je vstal oni pri steni, ki je najprej spregovoril z Zdravkom, se mu približal in strumno stoje pred njim rekel:

“Spravi ta drek v svojo culo!”

Zdravko se na videz ni zmenil zanj, ampak je listal dalje.

“Spravi to nazaj v culo!”

“Pusti me, Bengo! Opravititi moram svojo dolžnost. Ne delam tega zato, da bi tebe ali kogar koli tukaj žalil. Ti imaš svoje skrbi, Bengo, jaz pa svoje.”

“Jaz zate nisem Bengo, da veš za vselej.” Naglo je pograbil brevir, da bi ga Zdravku iztrgal iz rok, toda Zdravko ga je trdno držal in začelo se je ruvanje. Že se je zdelo, da se je Zdravku posrečilo strgati onemu brevir iz rok, tedaj pa so ju obstopili še ostali in naenkrat je padlo toliko udarcev po Zdravku, da so ga zrušili, kakor da ga je nekaj spodsekalo. Brevir je bil v rokah sojetnikov, trgali so ga na kose in iztrgane liste stresali naokrog.

Ko se je Zdravko zdramil iz hipne omamljenosti, je slišal sobnega starešino, ki mu je narejeno prijazno rekel:

“Kakšen bes te je pa prijel, prijateljček, da si nam vso sobo posvinjal s tem papirjem? V eni minuti mora biti soba pospravljena! Si razumel?”

“Razumel,” je rekel Zdravko in začel pobirati liste. Ko jih je zbral, jih je začel urejati po straneh, sam v sebi pa je molil rožni venec za rožnim vencem, saj ta dan na brevir ni mogel več misliti, že zaradi mraka ne, ki se je naselil v sobi in ga amazana žarnica visoko na stropu ni

mogla premagati.

Pred večerjo mu je sobni starešina rekel:

“Poslušaj, ti, ne vem, kako naj te imenujem . . .”

“Zdravko mi je ime.”

“. . .ti farški norec! Neroden si bil in si padel s postelje, zato si črn v obraz in pod očmi. Si razumel, kaj boš rekel, če te bo kdo kaj vprašal?”

“Sem.”

Naslednjega dne je Zdravko poiskal liste tistega dneva, jih skladal in obračal, ne da bi ga kdo vprašal, kaj ali zakaj to dela. Tako je opravljal brevir z listov, ker je bila knjiga razdejana.

Samo še enkrat je Dingo ob taki priložnosti rekel: “Zopet moli.” Pa je sobni starešina za spoznanje dvignil glas:

“Nič ne slišim, da bi kdo molil.”

S tem je bilo vprašanje molitve brevirja za vselej rešeno in nihče se ni več mešal v to stvar, čeprav so dobro vedeli, da Zdravko vsak dan opravlja svoje molitve.

Zdravko se je počasi privajal jetniškemu življenju. Sprva mu je bilo silno mučno zaradi hudega preklinjanja, ki ga je moral poslušati od jutra do večera in pozno v noč, pa tudi zaradi takega kvantanja, kakor ga iz človeških ust ne bi nikoli pričakoval. Kvantanja se je nekoliko privadil in mu ni nič več tako težko sedalo na dušo, preklinjanja, zlasti bogokletja se pa ni mogel privaditi in je čutil skoraj telesno bolečino ob vsaki bogokletni besedi. Najprej je skušal takoj seči vmes, ko je kdo s preklinjanjem začel, toda njegovo namero so takoj spregledali in so kletev nalašč dvakrat, trikrat ponovili, da bi ga bolj zadeli.

“Vem, ti nas ne maraš,” mu je nekega dne rekel Dingo, “ne maraš nas, ker preklinjamo.”

“Preklinjanja res ne maram, vas pa imam rad.”

“Zdaj zopet noro govoriš. Imaš nas rad! Le zakaj bi nas imel rad?”

“Morda bi raje vprašal, zakaj vas ne bi imel rad?”

“Pa sam odgovori na svoje vprašanje. Nam je vseeno.”

“Ker ste ljudje. Srečni in nesrečni, kakor sem jaz.”

“Le v čem bi naj bili srečni?”

“V upanju. Vsi imamo upanje, da bomo nekoč prosti. Jaz čez nekaj mesecev, dva izmed vas čez dobro leto, sobni čez dve leti in Dingo čez devet let.”

“V tem ni nobenega upanja in nobene sreče. S teboj je drugače. Ti boš kmalu prost. Oblekel boš zopet svojo zlikano črno obleko z belim ovratnikom, stal boš pred ljudstvom kot voditelj, kot gospodar pred svojo čredo, ki te bo ubogala na vsak migljaj. Kaj pa mi? Na kaj naj mi upamo? Na dom? Ga ni več. Z našo obsodbo je vrag vzel tudi dom, otroke, sorodstvo, saj se nas vsi sramujejo. Imeti bližnjega sorodnika v ječi, to pač ni nobena čast. Nikomur pa ni nič mar, kako je do tega prišlo, vsak v nas gleda le obsojence.”

“Zdravku,” prvič ga je zdaj Dingo imenoval po imenu, “pa bodo priredili sprejem, ko se bo vrnil v svojo župnijo, saj je bil po njihovem po krivici zaprt. Tako je nekdo vedno na vrhu. Ima veliko prednost, tudi če ga zašijejo. Je kakor mačka, ki vedno na noge pade, kakorkoli jo vr-

ORIS OBISKA MINISTRA DR. DULARJA V AVSTRALIJI

PETEK 23. nov.: Zvečer prihod letala na sydneyško letališče. Dobrodošlico mu je izrekel Marjan Kovač iz Canberre, predsednik ASK, ki je ministra povabila v Avstralijo. Dr. Dular je že v odgovoru poudaril, da prinaša avstralskim Slovencem pozdrave nove slovenske vlade. Pozornost Slovencev v svetu je pomagala pri demokratizacijskem procesu, vse nas druži skupni interes: bodočnost Slovenije.

SOBOTA, 24. nov.: Dopoldne je dr. Dular obiskal slovensko srednjo šolo v Bankstownu ter se sestal s predstavniki vzgojno-izobraževalne državne ustanove (State Education Department). Intervju na radiu 2EA. Zvečer častni gost 12. maturitetnega večera, ki ga je organiziral Slovenski šolski odbor za NSW v dvorani društva Triglav. Priznanja je prejelo deset letošnjih maturantov, pa tudi učiteljstvo, ki je doslej 108 maturantom NSW pomagalo pri pripravi. Dr. Dular je zaključil svoj govor z besedami: Naj živi ta naš lepi in bogati jezik! Naj živi naš narod, naj živijo vsi prijatelji Slovenije! Bog živi vse!

NEDELJA, 25. nov.: Udeležba pri slovenski maši pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu, sodelovanje z branjem božje besede, nato na pikniku v dvorani verskega središča. Popoldan pri odprti izredni seji ASK s predstavniki vseh Slovenskih narodnih svetov (Vic., NSW, ACT in Qld.). Sledil je še obisk društva Planice v Wollongongu.

PONEDELJEK, 26. dec.: Dopoldne obisk slovenskih podjetij EuroInternational in Gorenje Pacific, popoldne obisk Macquarie univerze, zvečer gost pri Slovenskem društvu Sydney.

TOREK, 27. nov.: Potovanje z avtom v Canberro in srečanje z zveznim ministrom za emigracijo, Jerry-

Beli so bili božični naše mladosti jem Handom. Ogljed prestolnice.

SREDA, 28. nov.: Polet v Sydney in udeležba tiskovne konference na etniški televiziji SBS. Popoldne vrnitev v Canberro na sprejem in slavnostno večerjo pri Slovenskem društvu v domu Triglav. Neuradno srečanje s članom zveznega parlamenta Jimom Snowom in jugoslovanskim veleposlanikom dr. Cizljem.

ČETRTEK, 29. nov.: Polet v Brisbane, Qld., na srečanje z rojaki Zlate obale in pri društvu Planinka na njegovem hribčku Cornubia.

PETEK, 30. nov.: Zvečer vrnitev v Sydney in obisk pri slovenskem društvu Triglav, kjer je naš minister neuradno srečal zveznega poslanca Teda Grace-a.

SOBOTA, 1. dec.: Dopoldne polet v Melbourne in navdušen sprejem ministra na letališču. Tiskovna konferenca za radio ABC. Nato obisk geelongškega društva Ivan Cankar. Zvečer gost Slovenskega društva Melbourne na hribčku v Elthamu, kjer je SNS Vic. pripravil kulturni spored in slavnostno večerjo s plesom. P. Niko Žvokelj, vodja začasnega odbora za pomoč poplavljeni Sloveniji, ki ga sestavljajo vse tukajšnje organizirane skupine, mu je izročil ček za 15.000 avstr. dolarjev, naj ga ponese Slovenski Karitas.

žeš; ali pa tista smešna otroška igračka: dedec, ki se vedno na noge postavi, naj ga skušaš kakor koli prevrniti."

"Je pač pod tako zvezdo rojen. Mi pa smo rojeni pod temno zvezdo, pod zvezdo zla in nesreče," je rekel Zdravkov levi sosed.

"Poslušaj, Zdravko, ti o tem gotovo kaj veš, saj si se tega učil. Bomo mi vsi prišli v pekel? Razen tebe seveda," ga je vprašal sobni in ga pogledoval s svojimi drobnimi nemirnimi očmi.

"Preden bi na to vprašanje lahko odgovoril, bi moral vedeti, kaj z besedo pekel mislite."

"Glej ga, kako se izmotava! Kaj s peklom mislimo. No, najprej ogenj in hudiče, ki ga kurijo, kaj pa drugega."

"Vi pa se z vso močjo upirate iti v ta ogenj, pa vas Bog zaradi svoje pravičnosti vrže vanj in boste večno goreli, tako mislite?"

"Tako. Seveda tako."

"V resnici takega pekla ni. To je samo prisodoba."

"Kaj zopet zavijaš, takega pekla ni. Kakšen pa je? In sploh, ali je pekel ali ga ni. To nam povej."

"Je, ker nas tako uči božje razodetje. Tvarnega ognja pa v njem ni, ampak je to samo primera, prisodoba za hudo trpljenje. V to trpljenje pa ni nihče prisiljen, deležen ga je samo tisti, ki to sam hoče."

"Takega norca na vsem svetu ni, ki bi hotel sam rad trpeti. Pa še hudo trpeti."

"Če počasi. Nikar ne bodi o tem tako zelo prepričan. Morda smo glede tega vsi nekoliko nori. Pomislite samo nekoliko na sovraštvo: kadar koga sovražimo, smo takrat srečni? Ne, sovraštvo, naše, ki ga mi gojimo in v srcu hranimo, nam jemlje veselje, greni nam življenje in kljub temu je toliko ljudi, ki ga nočejo odstraniti iz srca. Gojijo ga v sebi, kakor temno, obrnjeno vrednoto, kot zli plevel, ki se vedno bolj razrašča in počasi prevzame vsega človeka, da samo še v tem svojem trpljenju povzročujočem sovraštvu uživa in se z njim hrani, čeprav ve, da ga to stanje ugonablja. Sovraštvo gre tako daleč, da je tak človek pripravljen pristati na pravo norost in reči: rajši sem pogubljen, kakor bi bil skupaj s svojim sovraštvom zveličan. Pa še recite, da ni človeka, ki ne bi hotel sam rad trpeti!"

Če tako nenormalno, recimo kar noro stanje traja še prek smrti, da se človek niti ob smrti noče ločiti od svojega sovraštva, potem pač vso večnost tako ostane. In to je pekel. Stanje nepremagljivega sovraštva do Boga ali do sočloveka."

"Rekel si nepremagljivega sovraštva. Potem pa človek ni kriv, če ga ne more premagati."

"Sam sovraštvo ne more premagati. Lahko pa ga premaga z božjo pomočjo."

"Zdaj nam sicer pridigaš, naj bo. Pa te kljub temu vprašam: kako pa naj Bog pri tem pomaga?"

"Tako, da mu človek dovoli pomagati."

"Zdaj si pa okrenil! Kako pa naj človek Bogu kaj dovoljuje? Saj govoriš neumnosti!"

"In vendar je res, kar pravim. Bog tako ljubi svobodo, da nikogar ne sili k dobremu. Bog mu ljubeznivo ponuja roko, človek pa mora seči

vanjo. Kakor hitro seže vanjo, je tudi v njem nekaj božje moči.”

“To si nam povedal v prisrčnosti. Kaj pa to v navadni govorici ali v človeškem ravnanju pomeni?”

“To, da človek mora moliti.”

“Moliti! Ste ga slišali: moliti. Kdaj sem že pozabil moliti, če sem sploh kdaj znal!” je vzkliknil sobni in zamahnil z roko, kakor da so to zanj nemogoče zahteve.

Podobni pogovori so se odslej vrstili vse pogosteje in Zdravko je videl, da je v vsakem teh sedmih mož, ki so z njim skupaj v ječi, božja podoba veliko bolj izrazita, kakor bi lahko kdo sklepal v prvem trenutku. Morda je nekoliko oblatena, zabrisana, toda vedno znova prihajajo trenutki, ki silijo človeka, da jo nekoliko obriše, očisti in ji skuša vrniti njen prvotni sijaj.

Opazil je tudi, kako je začelo preklinjanje slabeti, najhujše kletve so izginile in jetniki so se spozabljali samo še v navadnih kletvicah. Grdega govorjenja pa tako niso imeli za kako posebno zlo in to se je nadaljevalo v isti obliki in vsebini kakor ob njegovem prihodu.

Tema malodušja v Zdravkovi duši je počasi kopnela in zopet se je polagoma vračala vera v smisel duhovniškega poslanstva. Ko so mu sojetniki začeli pripovedovati vsak svojo težko zgodbo, je videl, kako jim je potreben. Kot človek, še bolj pa kot duhovnik, saj so mu pripovedovali svoje življenje predvsem kot duhovniku in so tudi njegovo tolažbo tako sprejemali. Če bi jim govoril isto kdo drug, bi ga sicer poslušali, ne bi pa čutili tega, kar je zdaj prihajalo od njega, ki je bil zapornik kakor oni, grešen človek kakor oni. In vendar je imel nekaj, kar pravzaprav ni bilo njegovega, ampak božje, in je bil Zdravko le posrednik ali nosilec božje tolažbe.

Ni mnogo premišljeval o tem, kako bo, ko se bo vrnil v svojo župnijo. Ga bo škof pustil tam? Ga bo kam prestavil? Bilo bi mu po volji eno in drugo. V tej župniji bi ga vse preveč spominjalo na nesrečo, v drugi pa morda po vsem tem ne bi več mogel najti stika z ljudmi.

Ni vedel, odkod ima ta občutek, toda vedno pogosteje se mu je zdelo in vedno bolj se je sprijaznil s tem, da je svojo nalogo opravil in da ga nobeno pravo delo več ne čaka. Hujšal je, da mu je bila jetniška obleka vedno bolj ohlapna. Opazoval je svoje roke, kako se pojavljajo žile na površini in vedno bolj izstopajo, kako izginja maščoba s tkivom vred. Vedno pogosteje je suho pokašljeval, toda to mu ni delalo skrbi, saj je imel dovolj opravka s svojo duševnostjo in je na telo pozabljal.

/Nadaljevanje in konec v prihodnjem letniku/

NEDELJA, 2. dec.: Dr. Dular je prisostvoval in sodeloval z branjem božje besede pri slovenski maši v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew, nato se v cerkveni dvorani udeležil Miklavževanja in piknika. Popoldne obisk Jadrana, zvečer pa v verskem središču srečanje s člani viktorijske Slovenske učiteljske zveze. Kasno zvečer ogled praznično osvetljene predbožičnega Melbourn.

PONEDELJEK, 3. dec.: Dr. Dular je na jutranji slovenski oddaji na 3EA odgovarjal na vprašanja poslušalcev. Nato tiskovna konferenca za radio 3EA v sklopu SBS. Ogled Narodne galerije in Umetnostnega centra, dela Viktorije ob morju (Mornington Peninsula) ter obisk slovenskega podjetja Euro International. Kasno popoldne obisk društva Planica – Springvale. Zvečer udeležba izrednega sestanka in večerje s člani odbora SNS Vic., ki je zaključil dan.

TOREK, 4. dec.: Dopoldne polet v Sydney, kjer je na ta zadnji dan obiska Avstralije na Macquarie univerzi poskrbel za povezavo antropološke fakultete z ljubljansko univerzo. Dan beleži tudi telefonski razgovor z dr. Stanislavom Frankom, ki je vodja adelaidskega Slovenskega centra, kulturne organizacije tamkajšnjega verskega središča sv. Družine. Bežen ogled Sydneya. Zvečer slovo od Avstralije in pričetek dolgega poleta v naročje domovine.

Veliko je bilo storjenega v nekaj skopih dneh visokega obiska. Ta revni oris obiska dr. Janeza Dularja gotovo ne zajame vsega.

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

BOŽIČNI RAZPORED 1990:

Priložnost za spoved bo v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek zvečer od sedme do osme ure. Pred polnočnico in na sam božični dan ni spovedovanja.

Vigilna maša bo v ponedeljek 24. decembra zvečer ob 7.30. Opolnoči bomo imeli polnočnico, pri kateri bodo sodelovali naši prvoobhajanci in seveda tudi drugi otroci.

Na božični dan, v torek 25. decembra, bo praznična maša ob desetih, kakor ob nedeljah.

Na Štefanovo bo sveta maša zjutraj ob deveti uri. Praznovanje zavetnice našega misijona, sv. Družine, bomo prenesli na prvo nedeljo v januarju, kot to delamo že vsa leta iz praktičnih razlogov.

Na staro leto, v ponedeljek 31. decembra, bo zvečer ob sedmih sveta maša, po maši pa zahvalna pesem za vse prejete dobrote v letu 1990.

Na novo leto je praznična maša ob desetih dopoldne, h kateri ste posebej vabljeni. Le začnimo leto 1991 z Bogom, pa nam bo prineslo svoj blagoslov!

Prvo nedeljo v januarju bomo imeli zunanjo slovesnost svete Družine, naše žegnanje ali proščenje. Ob deseti uri bo slovesna maša, po maši pa B.B.Q. Vsi ste vabljeni, da se udeležite našega skupnega praznika v čast zavetnici našega misijona.

Na drugo nedeljo v februarju pa bo obletnica blagoslova naše cerkve. Mašo bo oblikovala mladina, k

sodelovanju pa ste seveda že zdaj vabljeni vsi!

In kaj je bilo novega med nami?

Na prvo nedeljo v decembru smo imeli Miklavževanje. Razveseljivo je, da se ga je udeležilo kar precej staršev in otrok. Naš Miklavž – Ahlinov Ignac – je svojo vlogo, kot že nekaj let, z veseljem in vestno opravil. Bilo je precej otroškega vriska, ko so zagledali parklje, a smeha in dobre volje ni manjkalo. Po prireditvi smo imeli B.B.Q., katerega dobiček je bil namenjen za žrtve poplave, ki je pustošila po Sloveniji. Vsega skupaj smo zbrali lepo vsoto 2.400.– dolarjev, kar je za našo malo skupnost veliko. Denar smo skupaj s Slovenskim klubom poslali na urad Slovenske Karitas v Ljubljano. Vsem rojakom, ki ste sodelovali pri tej nujni akciji, se za pomoč iskreno zahvaljujem!

Verouk za naše prvoobhajance se bo pričel zopet v februarju ter bo vsako soboto popoldne ob pol treh (2.30 PM). Prvo obhajilo pa je predvideno nekje v juliju ali avgustu, ko bo, kakor upamo, med nami koprski škof Metod Pirih. Zato prosim tiste starše, ki želijo svoje otroke pridružiti slovenskemu verskemu središču, da jih prijavijo takoj po božiču za pouk. Kasneje ne bomo sprejeli nikogar, da se ne bo zgodilo kot za birmo leta 1983, ko je bil med nami nadškof Šuštar. Nekateri so takrat pripeljali otroke za zadnja dva meseca priprave, ko pa je bilo birme konec, ni več blizu ne staršev in ne otrok. Takega izkoriščanja nima nihče rad, ker ni krščansko.

Drugo leto bomo pričeli vsak prvi petek v mesecu s posebno molitvijo, z rožnim vencem in mašo zvečer ob sedmih. Vabljeni ste, da se nam pridružite. Srečanje bo oblikovano z diapozitivi.

Ob koncu želim vsem rojakom Južne Avstralije, pa tudi vsem po Avstraliji in posebej v Perthu, vesele božične praznike. Jezus naj vsem prinese svoj mir! V letu 1991 naj vas vse spremlja božje varstvo in blagoslov pri delu!

P. JANEZ

BOŽIČNA NOČ

/ M. Elizabeta /

Na mrzli slami Dete leži,
dve rajski očesci žarita;
o tisti ljubezni, ki v srcu gori,
očesci v noč govorita.

Strmi v višavi božična noč,
v razkošnem zlatu svetlika,
v daljave piše plamen žgoč:
"Ljubezen, kako si velika!"

SLOVENIK, papeški slovenski zavod v Rimu, slavi letos tridesetletnico svoje ustanovitve. Na dan 22. novembra, jubilejni datum, ga je s svojim obiskom počastil tudi sam sveti oče papež Janez Pavel II. Poleg vodstva zavoda, rektorja dr. Maksimilijana Jezernika in vice-rektorja dr. Jožka Pirca ter v zavodu stanujočih slovenskih duhovnikov, ki nadaljujejo podiplomski študij, so se tega srečanja s papežem udeležili tudi slovenski škofje z nadškofom in metropolitom dr. Alojzijem Šuštarjem na čelu ter še nekateri gostje iz zamejstva in domovine. Mašo je ob somaševanju škofov in duhovnikov vodil v slovenskem jeziku sam papež ter v nagovoru izrazil svoje veselje, da je obiskal Slovenijo. V dvorani po bogoslužju pa je papeža pozdravil nadškof Šuštar.

Papež se je v slovenski družbi očitno dobro počutil. Po večerji, ko je poslušal še nekaj lepih slovenskih pesmi, je mimo dogovorjenega protokola še enkrat spregovoril in v šali povedal, da ni vedel, da "bo prišel v pevski zavod". Med drugim je tudi dejal: "... Ker je vaša domovina tako blizu, jo že vsa leta želim obiskati, a mi to do sedaj še ni uspelo. Moram vam povedati, da vsak dan molim za rešitev tega problema za ta manjkajoči obisk. Povabilo imam, uradno, s strani predsednika, tudi sedanjega. Ovire so bile zelo številne in velike in zato molim, da bi našli neko rešitev tudi za stvari, ki so videti perešljive. Upajmo in se do takrat zadovoljimo zgolj z bližino. So tudi druge dežele, v katerih še lani poleti ni bilo možno misliti na moj obisk, pa je kljub temu do njega že prišlo. Zato ne smete izgubiti upanja. Jaz ga ne bom ..."

Sloveniku tudi naše čestitke k jubileju tridesete obletnice ustanovitve! Takrat smo zanj tudi avstralski Slovenci preko MISLI zbrali precej darov ter doprinesli svoj delež, da je prišlo do tega našega rimskega zavoda, ki je našemu narodu v čast in nam je tudi zelo potreben.

V **PARIŠKEM Slovenskem domu** so se 27. oktobra poslovili od priljubljenega izseljenskega duhovnika **JOŽETA FLISA**, ki je umrl po krajšem a hudem trpljenju v bolnišnici Notre Dame-de-Bon-Secours. Pogrebni obred je vodil ob navzočnosti osmih slovenskih ter številnih drugih duhovnikov pariški pomožni škof msgr. Frikart. Rajnik je v življenju zelo rad pomagal slovenskim beguncem in zlasti bolnikom ter je imel prijateljsko besedo za vsakega, ki ga je srečal. Njegove zemске ostanke so odpeljali v Slovenijo, ker je želel biti pokopan v rodni Poljčanih. R.I.P.

CESTA postaja dom za vedno večje število mladine po vsem svetu. V Avstraliji govorijo in pišejo o dvajset do trideset tisoč najstnikov in najstnic, ki so zapustili starše in dom ter se predali cesti. Vzrokov za to je veliko, stvarnih in izmišljenih v želji po svobodi. So pa

dokaz, da moderna družina kljub vsemu izobilju ne zna zadovoljiti doraščajočega sina ali hčerko; nudi ji ma vse, le tistega bistvenega ne, kar bi ju privlačilo k družinskemu življenju, k najlepši in najvažnejši skupnosti na svetu. Mladi brezdomci se vdajajo potem svobodnemu potikanju, beračenju in prostituciji, pa tudi mamilom. Muči jih sramota in sovraštvo do lastne eksistence, ki v depresiji v mnogih primerih privede tudi do samomora.

Tej svetovni epidemiji ni lahko odpomoči ter zdaj samo še raste in dobiva porazno razsežnost. Državne oblasti po svetu jim skušajo nuditi posebne domove, ki pa mladine ne pritegnejo, ker dišijo po instituciji. Tudi državni socialni delavci imajo povsod doslej kaj malo uspehov. Potreben bi bil moderni Don Bosko, a še kar nič ne kaže, da je že rojen ...

DVE POMEMBNI OBLETNICI praznuje letos angleško govoreči svet: Ameriška katoliška Cerkev se letos spominja dvestoletnice posvečenja svojega prvega katoliškega škofa. To je bil škof John Carroll, za sedež prve škofije v ZDA pa je bil izbran Baltimore.

Katoliška Cerkev v Angliji pa je 11. avgusta obhajala stoletnico smrti svojega velikega moža-konvertita, kardinala Newmana. S svojo izredno osebnostjo in svojimi spisi je imel v vsej Cerkvi izreden vpliv.

POMEMBNA SLOVESNOST je bila nedavno v kanadskem Torontu: torontski nadškof, naš rojak dr. Alojzij Ambrožič, je umeščal Slovenca, prof. Martina Dimnika, za predsednika Papeškega inštituta. Dva Slovenca na visokih mestih, sredi angleško govorečega okolja v Kanadi. Umeščen je bilo 21. septembra v cerkvi sv. Bazilija na torontski univerzi. Med devetdesetimi profesorji inštituta, ki zavzema na torontski univerzi zelo pomembno mesto, predava prof. Dimnik na podiplomskem študiju temo o Južnih Slovanih v Srednjem veku. Naš rojak je redovnik bazilijanec.

HOMEINIJEVA DEŽELA, država Iran, ima nekaj nad 51 milijonov prebivalcev in so skoraj vsi muslimanske vere. Živijo na ozemlju, ki meri en milijon 648 tisoč kvadratnih kilometrov. A v tej ogromni deželi živi tudi katoliška Cerkev, četudi je katoličanov komaj 12.000. Ti so armenskega, kaldejskega in latinskega obreda. Zanje duhovno skrbi 22 duhovnikov (šest je škofijskih in 16 redovnih), 11 stalnih diakonov in 38 redovnih sester.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Premalo časa je bilo med novembrsko in božično številko, zato ni v stričkovem košu pristalo nobeno pismo. No, se bo pa striček v vami pogovoril.

Saj ne verjamem, da je tako malo slovenskih otrok v Avstraliji, ki bi si upali napisati pismo stričku v Kotiček. Mislim, da se je mladine prijela bolezen, ki se ji pravi lenoba, staršev pa brezbriznost, da ne pripravijo sinčka ali hčerke k pisanju. Bo v prihodnjem letu kaj boljše? Upam vsaj, sicer bom zaključil s Kotičkom in stran uporabil za kaj takega, da bodo odrasli radi brali. Vse to zavisi od vas, otroci.

Upam, da boste imeli lepe božične praznike, da ste doma že postavili jaslice in da jih pridete tudi v domačo cerkev pogledat. Želim vam vsem božjega blagoslova in obilo šolskih uspehov v novem letu. — Striček

V SVETI NOČI

V DALJAVI KLIC
KOT GLAS OVČIC:
NEMARA PASTIRJI GREDO
IN V BETLEHEM OVČICE NESÓ;
ČE NE, PA NEDOLŽNI OTROCI
BOŽIČNO PESEM POJÓ . . .

V DALJAVI JE LUČ
PRETRGALA NOČ:
NEMARA ŽE TRIJE KRALJI GREDO
IN V BETLEHEM DAROVE NESO;
ČE NE, PA NAŠI LJUDJE GREDO
IN DETETU SVOJA SRCA NESO:
ZLATO — SVOJO VERO MOČNÓ,
KADILO — UPANJE SVOJE KREPKÓ,
IN MIRO — SVOJE TRPLJENJE GRENKÓ . . .

JANEZ PUCELJ

SLIKANICO

sem vam zopet pripravil, dragi Kotičkarji, četudi sem že tolikokrat sklenil in tudi zapisal v Kotiček: Nikoli več! Večina Kotičkarjev se ne briga, da bi me z lepo pobarvano sliko razveselila. Pa me spet in spet premaga mehka stran srca: nekaj pobarvanih slikanic pa le pride, vsaj tem umetnikom na ljubo se potem odločim in sliko objavim.

Na delo torej: barvice v roke in bomo videli, kdo bo najboljši! Čas imate do 20. januarja. Morda bom tokrat dobil cel koš vaših umetnin. — Striček

SLOVENSKI INFORMACIJSKI URAD smo dobili v Avstraliji po dogovoru s slovenskim ministrstvom za informiranje in ministrstvom za Slovence po svetu. Potreba po hitrem pretoku informacij je očitna, pošiljanje važnih informacij v eno središče pa bo olajšalo delo in znižalo stroške. Na center se lahko obračajo po informacije posamezniki in organizacije. Urad sicer ne bo reševal problemov, usmerjal pa bo ljudi na primerne naslove ter dopolnjeval že tekoče delo obstoječih organizacij.

Urad oz. naslov urada je začasn. Na svoje stroške ga bo za začetek vodil **ALFRED BREŽNIK** v prostorih svojega podjetja, dokler ne bo slovenska vlada zmogla uresničiti tak urad za Slovence v Avstraliji z lastnimi prostori in osebjem.

Naslov: **SLOVENSKI INFORMACIJSKI URAD**

Emona Enterprises Pty. Ltd.

86 Parramatta Road

Camperdown (Sydney), N. S. W. 2050

Telefona: (02) 517 1591 ali (02) 519 3933

Fax: (02) 550 1378

CANBERRA, A.C.T. — Že tretjič smo v Canberri spremljali na zadnji poti bivšega predsednika našega društva, tokrat **VINKA OSOLNIKA**. Poprej smo izgubili že **Poldeta Bajta** in **Ivana Urha**. Vsi ti ljudje istega kova, iztega prepričanja in istih misli. Vsakemu se je pisala svojevrstna in zanimiva povest, katere zaključni dih je bil 'Slovenija'. Le nekaj ur pred smrtjo je Vinko ganjen stisnil roko prvemu slovenskemu ministru za izseljence po svetu dr. Dularju in izrazil: "Čast mi je!" Zanimiv prizor je bil, ko je dr. Dular tolmačil Vinku odlok Slovenske skupščine o plebiscitu za samostojnost in je Vinko pritrtil, da bo vse to opazoval že od zgoraj. Svojo življenjsko pot je zaključil v sredo 28. novembra ob 7.10 zjutraj.

Vinkotova življenjska pot je bila kaj pestra. Njegov oče je bil že v predvojni Sloveniji član partije v Celju, kjer je bil Vinko rojen in krščen. V času izseljevanja pod nemško okupacijo je zato Vinko komaj štirileten moral z družino v izgnanstvo v Srbijo. Oče se je pridružil Titovim partizanom, da je tako vsa družina ves vojni čas bila stalno na begu, več lačna kot sita. Po vojni je oče kot zaslužen partizan dobil kmetijo v Banatu. Kmetija in komunist se seveda nista ujemala in družina se je kmalu vrnila v Slovenijo. Zaradi zaslug vse družine partizanstvu so dobili mali dvorec s posestvom tudi v Sloveniji. A tudi tu je manjkalo pridnih rok in Osolnikovi so zopet ostali brez doma. Vrnili so se v Celje, kjer je Vinko obiskoval metalurško šolo in bil zaposlen v celjski cinkarni, vedno privilegirani in vendar nikdar srečni. Ničesar prikrajšan in član zapovedujoče manjšine je živel takratnemu času primerno, življenje brez vere in cerkve. Poln vpra-

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

šanj in iskanja je prišel v Avstralijo in kmalu med nas v Canberro.

Povojni vpliv je koval otroka in mladeniča, ki se je vedel kot večina vladajočih, ni mu pa vzel čuta do pravice in rojakov. Vinko je kmalu uvidel, da je bila rdeča ideologija poguba njemu in domovini — postal je eden tistih, ki so že takrat, ko to ni bilo moderno, odločno odklanjali komunizem. V Canberri je leta 1975 postal predsednik Slovenskega društva in dve leti vodil organizacijo, v času težkih očitkov in napadov, ko mnogi rojaki niso mogli uvideti, da se je šlo za vse kaj več kot za osebne ambicije.

Poleg svoje stroke je bil pokojni Vinko več skoraj vsake obrti. Podjetje, pri katerem je bil zaposlen, je pošiljalo njegove izdelke skoraj po vsej Avstraliji. V začetku so bile to pošne skrinjice iz betona, za katere je Vinko izdelal modele. Njegovo delo so bili tudi modeli za nabiralnike smeti; in pa klopi, ki jih vidite v mnogih parkih. Nato se je preusmeril v izdelavo 'fibre glasa', ki je menda bil vsaj delno kriv njegovi bolezni. Tudi za klopi in okna v canberških avtobusnih postajah ter za mnoge druge izdelke je on izdelal modele.

Zadnjih sedem tednov je Vinko veliko trpel. Dolgi dnevi in mučne noči, polne solz in priznanja, ki sta jih v tem času pretočila z ženo Marijo, so mu pomagale, da se je poslovil lepo pripravljen v Gospodu. Domači župnik, ki ga je dobro poznal, je pri pogrebni maši dejal: "Vinko je vojeval težak boj, toda zmaga je Kristusova!"

Dragemu pokojniku so društvo in canberški rojaki pripravili krasen pogreb. Hvala vsem, posebno patru Valerijanu, predsedniku Kavašu in pa društvu za gostitev udeležencev po pogrebu. Hvala tudi vsem, ki ste darovali cvetje ali pa namesto cvetja v pomoč žrtvam poplav v Sloveniji. Žalujoci žena Marija, Brigita in Marjan ter vsi sorodniki se srčno zahvaljujejo vsem za spremstvo na zadnji poti in za izraženo sožalje. — **Cvetko Falež**

MT. MEE, QLD. — Sicer bi moral nasloviti ta prispevek v Misli: Srečni dan na nesrečni datum. Ravno na dan 29. novembra smo namreč imeli v Brisbanu visokega gosta iz Slovenije dr. Janeza Dularja, ministra za Slovence po svetu. S svojim prepričljivim nastopom in jasno besedo nam je popravil vtise dnevnega datuma. Podprl in oživel je naše upanje ter hrepenenje po svobodi in samostojni Sloveniji. Dan je bil za nas

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

res vesel in večer lep ter zanimiv.

Čeprav smo na naše povabilo za gosta dobili odgovor komaj teden dni prej, smo se z navdušenjem pripravili za sprejem. Najprej so srečali ministra rojaki na Zlati obali, kjer mu je Tončka Heric v narodni noši izročila šopek rož. Od tam so ga rojaki pripeljali na slovenski hribček v Cornubio. Za ta zgodovinsko pomembni dan in primerno za tako slovesnost so naše žene lepo okrasile dvorano in pripravile slovesno večerjo. Že pri vходу sta mu Anica Cuderman in Mariča Podobnik v narodnih nošah po stari slovanski tradiciji postregle s kruhom in soljo ter z besedami: Po 35 letih društvenega delovanja ste Vi kot prvi predstavnik slovenske demokratske vlade tukaj težko pričakovani in iskreno dobrodošli! Nato sta ga pozdravila predsednik SNS za Queensland Jože Vah in predsednik društva Planinke Marjan Lauko.

Minister dr. Dular je v svojem govoru čestital vsem za vztrajnost pri delu za slovenstvo, posebno pa še vsem navzočim za uspešno srečanje tega večera. Razložil nam je delo nove vlade v Sloveniji z vsemi ovirami, ki se ji stavlja na pot. Njegove besede so nam poglobile zavest, da po vseh dolgih letih upanja v demokratsko Slovenijo naše dosedanje ohranjanje svobodnega slovenstva le ni bilo zaman.

Najzanimivejši del večera je bil v vprašanji in odgovori. Dotaknili smo se vseh perečih vprašanj, na katera je g. minister odgovarjal brez ovinkov, dosledno in točno. Čeprav vemo, da v Sloveniji ne more biti kar čez noč drugače, smo spraševali: Kdaj pride do potrebne temeljite spremembe pri Izseljenski matici? Kdaj bodo v Sloveniji imeli uradno zastavo kakršna nam tukaj visi že 35 let? Kdaj bomo na obisku v Sloveniji izseljenci enakopravni tudi pri cenah? Kdaj nam bodo na vpogled nepotrebne in krivične kartoteke Udbe? Itd. . . . Vsak ministrov odgovor nam je dal upanje, da se bodo naše želje v doglednem času le izpolnile. Naenkrat pa ne gre, kar je razumljivo.

Z zanimanjem smo poslušali tudi poročilo predsednika SNS Qld. Jožeta Vaha, ki se je udeležil srečanja ASK v Sydneyu. Povedal nam je, da je bil v soglasju z Ljubljano potrjen Slovenski informacijski urad, ki ga bo za začetek vodil Alfred Brežnik v pi-

sarni svojega podjetja v Sydneyu. Tudi minister dr. Dular je sklep podprl še iz finančnega razloga, saj bo s tem doslej kaj široki krog prejemnikov informacij v Avstraliji osredotočen na eno zbirališče.

Kratko rečeno: večer je bil prekratek. Pa se je vseeno našel čas, da so naši pevci skupaj z gostom zapeli nekaj domačih pesmi. Pozdravi, voščila, seganje v roke se je nadaljevalo, dokler ni bil čas za končno slovo. Drugi dan je bilo treba v skopem času obiskati še par znamenitosti našega dela Avstralije.

Škoda, da obisk ni bil na soboto ali nedeljo. Morda kdo ravno zaradi nesrečnega datuma ni prišel na to srečanje. A vseeno se nas je zbralo nad petdeset, da prvoročno spoznamo delo nove slovenske vlade. Dr. Dular nas ni razočaral, saj je dokazal, da ima več odločnosti in korajže, kot je marsikdo pričakoval. Bog daj, da jim bo v domovini uspelo uresničiti želje vseh zavednih Slovencev doma in na tujem. Za nas izven domovine so takšna srečanja nujno potrebna, da utrdijo vezi med nami in rodno grudo.

S slovenskimi pozdravi vsem — Mirko Cuderman

NORTH CARLTON, VIC. — Ker sem se šele pred kratkim vrnil s potovanja po svetu, nisem utegnil prej prebrati treh številčk Misli, ki so izšle med mojo odsotnostjo. Tako sem precej pozno bral v avgustovi številki, da je Cerkev v Franciji pričela uradni postopek proglasitve za blaženega Roberta Schumana, svetovno-znanega politika, ki velja za "očeta Evrope". Ko sem to prebral, mi je prišlo v spomin nekaj, kar bo verjetno marsikoga zanimalo.

Reynold Macun, moj prijatelj in zdaj žal že pokojni, je bil v predvojni Jugoslaviji poklicni diplomat. Po končani maturi v rojstnem Mariboru se je v Parizu vpisal na fakulteto za filozofijo in mednarodno pravo svetovnoznanen univerze Sorbonne. Takrat, po prvi svetovni vojni, je Schuman kot univerzitetni profesor predaval mednarodno pravo. Ko je ob neki priliki Macun povedal, da je po narodnosti Slovenec, ga je Schuman poklical v svojo sobo in mu dejal: "Zdaj vam bom pokazal nekaj zelo lepega." Na veliko začudenje študenta Macuna je vzel iz predala — pismo Jerneja Kopitarja uglednemu francoskemu znanstveniku Monsieuru Serat-u. V pismu, z datumom leta 1809, torej

v začetku Napoleonove Ilirije (1809–1813), Kopitar energično brani slovenski jezik proti poskusu uvedbe nekega "skupnega jezika".

Ko je Macun pismo prebral, mu je Schuman dejal (citiram vsebinsko točno): "Kajne, da bi morali imeti radi človeka, ki more nekaj tako važnega tako energično in obenem tako lepo napisati!"

Moja pripomba k temu: Maršal Marmont, guverner Ilirije, je zaradi nepoznanja hotel uvesti "Ilirski jezik" kot nekak skupni jezik vse Ilirije in proti temu je Kopitar, kakor pravi zgodovinar Fran Erjavec, prav tako energično nastopil kot pesnik Vodnik. Francozi so hitro uvideli, da ne more biti govora o kakem skupnem jeziku, zato so dali pristojno mesto slovenskemu jeziku v uradih in šolah.

Še en dodatek o Schumanu: Ko je bil leta 1944 podpisan sporazum med dr. Šubašičem in Titom, je bil Macun tajnik jugoslovanske ambasade v Parizu. Kmalu po končani vojni (9. maja 1945) je bil obvešččen, da je premeščen v Beograd, kjer bo prevzel mesto osebnega tajnika Kardelja. (Znano je bilo, da je Macun, ki je perfektno govoril francoski, angleški in nemški jezik, bil tudi izredno sposoben diplomat.) Ker ni hotel iti v komunistično Jugoslavijo, je zaprosil za šestmesečni brezplačni bolniški dopust. Po preteku dopusta je odklonil premestitev.

Pa ni šlo tako gladko. Jugoslovanska vlada ga je hotela imeti. Takoj po odklonitvi je zahtevala od Francije Macunovo izročitev, za vzrok pa je pariška ambasada navedla izmišljene poneverbe, ki naj bi jih bil Macun kriv, ko je bil tam v službi. Macun pa se je zatekel v Schumanu, takrat ministru za zunanje zadeve, ter mu razložil svoj primer. Schuman je, prepričan o Macunovi poštenosti, kratko in jedrnato rekel: "Ils ne Vous auront pas!" (Ne bodo vas imeli!). Jugoslovanska ambasada je bila takoj obveščena, da bo morala pred francoskim sodiščem dokazati resničnost ovadbe proti Macunu. In posledica? Vse je bilo tiho, to pa seveda dokaz, da je bila ovadba brez vsake podlage. Macun je ostal v Franciji, leta 1950 pa se je preselil v Južno Afriko k prijatelju, bivšemu častnemu konzulu, s katerega podporo si je ustvaril lepo eksistenco. Umril je leta 1987, star 78 let. Bil je vedno zaveden in globoko veren Slovenec. — Dr. Jure Koce

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . če se morda kje v Avstraliji nahajata moja bratranca ANTON MAVER (r. 10. 4. 32) in FRANC MAVER (r. 17. 9. 1925), oba doma iz Velike Rebrce na Dolenjskem. Oba sta vrtnjenca v letu 1945 in vsa leta smo ju imeli, da sta končala v Kočevskem Rogu. Nejasnjen telefonski klic iz daljave na dom njenega brata Cirila v Veliko Rebrco ravno en dan pred letošnjim osmih julijem, ko je bila v Kočevskem Rogu

spravna maša, nam daje misliti, da bi bil morda vsaj eden od njiju še živ. Ker je razgovor z bratovo ženo, ki je na telefonski klic odgovorila, končal z angleško frazo, pride tudi Avstralija v poštev kot dežela, od koder je oseba klicala.

Če bi kdo kaj vedel o zgoraj imenovanih, naj javi na mojo telefonsko številko. Enako seveda, če bi kdo pogrešanih sam bral te vrstice. Sem njun bratranec Slavko Blatnik (po domače Antonijev) iz Drašče vasi na Dolenjskem. Živim v Melbourne, Vic., ter me dobite na telefonski številki (2) 366 5629.

Za sleherno pomoč pri iskanju oz. rešitvi uganke telefonskega klica pred 8. julijem — iskrena zahvala!

REŠITEV KRIŽANKE novembrske številke:

Vodoravno: 1. stok; 5. nota; 9. sloko; 10. enota; 12. spokoriti; 14. en; 15. pav; 16. pero; 17. alt; 18. aker; 20. na; 21. refo; 22. kanal; 24. kvaren; 26. imen; 28. eno; 29. poje; 31. on; 33. apno; 36. lida; 37. zvil; 39. lan; 40. se; 41. pretirano; 43. kresal; 45. panj; 46. enaka; 47. Edi. — Navpično: 1. Slovenija; 2. tok; 3. okop; 4. koren; 5. neto; 6. oni; 7. to; 8. atelje; 9. spaka; 11. Anton; 12. spak; 13. Irak; 17. aeroplani; 19. rame; 21. rana; 23. le; 25. ve; 27. novela; 29. pisk; 30. odere; 32. nit; 34. nanj; 35. ono; 37. zrak; 38. lipe; 41. psa; 42. rad; 44. en.

Rešitev so poslali: Slavko Koprivnik, Jože Grilj, Sestre v Slomškovem domu; Lotte Rafolt, Vinko Jager, Marjan Jonke, Lidija Čušin, Ivan Lapuh, Jože Štritof, Lojzka Pinterič. Žreb je izbral Ivana Lapuha.

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovačič

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS FRANK ARNUŠ PTY. LTD.

Prporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

RESNICA JE KISLA KOT CVIČEK

— PA SE OB NJEJ LE NASMEJEMO

/Uvoženo

iz domovine/

DOPOLNJEVANKA

1. _ _ _ _ L _ _ _ _
2. _ _ _ _ _ S _ _ _ _
3. _ _ _ _ E _
4. P _ _ _ _
5. _ _ _ N _ _ _ _ _
6. _ _ _ _ _ C _
7. _ R _ _ _ _ _
8. _ _ _ _ C _ _
9. _ _ _ I _ _ _
10. _ E _ _ _ _ _
11. _ _ _ _ _ L _ _ _
12. _ _ _ O _
13. _ _ _ E _ _ _ _ _
14. _ _ _ _ S _
15. _ _ _ _ _ I _ _ _
16. _ E _ _ _ _ _
17. _ _ _ _ _ A
18. _ L _ _ _ _ _

Besede, ki jih vstavi na mesto črtic, pomenijo:

1. "Bela" ji pravimo, pa je žal kar precej sajasta. 2. Vsa Slovenija govori o važnem dogodku pred letošnjim božičem. 3. Svetopisemska adventna pojava; 4. Za božič si jo privoščimo namesto kruha. 5. Glavna Jožefova skrb tisti prvi sveti večer. 6. Prvi so bili poklicani in odzvali so se. 7. Angelčke kličemo tudi drugače. 8. S sapo je grel božje Detece, piše v zgodbi. 9. Brez njih bi pastirji ne imeli kaj početi. 10. Zlasti v tem letnem času velikokrat imenovano mesto. 11. Spomi-

+ Partijci so šli v začetku vojne v podzemlje, med vojno in na koncu vojne so pa tja pospravili svoje nasprotnike.

+ Ker so jurišali na nebo, smo pristali v peklu.

+ Kaj hočemo — zapravljali smo vsi, ostalo je pa le nekaterim.

+ Tujega ne dam, svojega nimam!

+ Z uglednim tovarišem jahava vstric: on na konju, jaz na psu.

+ Zgradili smo socializem s socialnimi razlikami.

+ Tudi rešetke so pomenile svobodo. Onstran.

+ Ne potrebujem delovnega razmerja: delal bi rad.

+ Preveč strahu se lahko kaže tudi kot premalo svobode.

+ Že ima laž kratke noge, kako se ji potem posreči venomer iti v korak s časom?

njamo se jih, da so prinesli darove. 12. Pobožična kruta svetopisemska pojava. 13. Novo leto oznanjajo od hiše do hiše. 14. Odrašenik je prišel na svet, da bi nam odprl nekaj lepega. 15. Posebno božično bogoslužje. 16. Pobožični običaj, ki je veselje otrok. 17. Ni bila navadna ta božična zvezda. 18. Napiši no ime za prvo palačo novorojenega Kralja!

Če si izbral pravilne besede, ti bo ena vrsta črk od vrha navzdol povedala voščilo.

Rešitev pošljite do 20. januarja na uredništvo!

DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?

Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo

JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

OHIO'S LINCOLN, FRANK J. LAUSCHE. V angleščini pisan življenjepis zdaj že pokojnega rojaka – senatorja ZDA. – Cena 22.– dol.

DREAM VISIONS Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

ZAPOJMO, FANTJE! je naslov žepni izdaji narodnih pesmi. Cena je samo pet dolarjev.

MARIJANSKI KOLEDARJI za leto 1991. Dobite jih v naših verskih središčih po tri dolarje.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBISČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: nas **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA), A. C. T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Nas bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOSLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE - CHARLES - or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . . /

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666

